

Parikkala Uukuniemi muinaisjäännösten täydennysinventointi 2012

Ville Laakso
Timo Sepänmaa

Kustantaja: Parikkalan kunta

Sisältö

Perustiedot:	3
Kohdeluettelo	4
Yleiskartat	5
Inventointi	9
Havainnot	10
Muinaisjännökset	11
PARIKKALA UUKUNIEMI 1 LOUHISAARI	11
PARIKKALA UUKUNIEMI 3 PAPINNIEMI	13
PARIKKALA 4 PAPINNIEMI	14
PARIKKALA UUKUNIEMI 5 KIVINIEMI	16
PARIKKALA UUKUNIEMI 6 HULLERINMÄKI.....	19
PARIKKALA UUKUNIEMI 10 MUSTIKKALAMPI	21
PARIKKALA UUKUNIEMI 11 LINTUNEN	24
PARIKKALA UUKUNIEMI 12 TIITTALA.....	26
PARIKKALA UUKUNIEMI 13 UITUNLAHTI	29
UUKUNIEMI 101 KANNAS 2.....	32
PARIKKALA 201 UUKUNIEMI ERTONLAHTI	33
PARIKKALA 202 UUKUNIEMI VUOJOLAISEN NURMI.....	36
PARIKKALA 203 UUKUNIEMI VANHA-PAPPILA.....	38
PARIKKALA 204 UUKUNIEMI KASINLAHTI	40
PARIKKALA 205 UUKUNIEMI KANNAS	42
Papinniemen autiokylään (nro 203) liittyvät kohteet 206 ja 207.....	44
PARIKKALA 206 UUKUNIEMI PAPINNIEMI KIRKKOKALIO.....	44
PARIKKALA 207 PAPINNIEMI KIRKKOKALLION KIRKKO.....	45
PARIKKALA 208 PYHÄJÄRVEN LOUHISAARI.....	46
PARIKKALA 209 SUITSANSAARI RISTIKALLIO	46
PARIKKALA 210 UUKUNIEMI KÄRÄJÄMÄKI	47
PARIKKALA 259 PAPINNIEMEN SAVIASTIANPALAT	49
PARIKKALA 260 UUKUNIEMI PANKKOLANMÄKI.....	49
PARIKKALA 261 UUKUNIEMI LUOSO	50
PARIKKALA 262 NIUKKALA KUKKURI	52
PARIKKALA 263 NIUKKALA HOVILA	52
PARIKKALA/KESÄLAHTI 27 HIETASAARI	53
PARIKKALA 258 UUKUNIEMI VAIVIINMÄKI.....	54
PARIKKALA 257 UUKUNIEMI KANNAS 3	56
Muut havainnot	57
Jängänsuo.....	57
Rautaniemi	58

Kansikuva: Uukuniemi Ertonlahti historiallisen ajan talopaikka

Perustiedot:

- Alue:** Parikkala Uukuniemen kaavamuutosalue Pyhäjärven ranta-alueella.
- Tarkoitus:** Selvittää kaavamuutos alueella sijaitsevien tunnettujen kiinteiden muinaisjäännösten rajauksia, sekä selvittää kattavasti sijaitseeko tietyillä uusilla, aiemmasta kaavaluonnoksesta muutetuilla rakennuspaikoilla kiinteitä muinaisjäännöksiä.
- Työaika:** Maastotyö lokakuun lopulla 2012
- Kustantaja:** Parikkalan kunta
- Tekijät:** Mikroliitti Oy, Ville Laakso ja Timo Sepänmaa
- Aikaisemmat tutkimukset:** Kustaa Killinen 1882 inventointi, Markus Hiekkänen 1993 tarkastus, Antti Bilund 1995 inventointi, Antti Bilund 1996 tarkastus, Kristiina Korkeakoski-Väisänen & Ville Laakso 1998 kaivaus, Kristiina Korkeakoski-Väisänen & Ville Laakso & Susanna Tapiovaara 1999 kaivaus, Anu Kehusmaa & Ville Laakso & Juha-Matti Vuorinen 2000 kaivaus, Kristiina Korkeakoski-Väisänen & Ville Laakso 2001 kaivaus, Hanna-Maria Pellinen 2002 kaivaus, Antti Bilund 2003 inventointi, Olavi Ahokas 2004 ei määritelty, Johanna Enqvist ja Esa Mikkola 2008 inventointi.

- Tulokset:** Tutkimusalueella löydettiin kaksi uutta muinaisjäännöstä. Vaiviinmäki historiallisen ajan asuinpaikka sekä Kannas 3 vanha tielinjaus. Suunnitelluilla uusilla/muutetuilla rakennuspaikoilla tai niiden läheisyydessä ei havaittu uusia muinaisjäännöksiä.

Ennestään tunnetuilla muinaisjäännöksillä tehtiin uusia havaintoja Kiviniemessä, Hullerimäessä, Vuojolaisen nummessa sekä Uitunlahdessa. Näistä on kaavoituksessa huomioitava historiallisen ajan asuinpaikka [Uitunlahti](#). Muinaisjäännökseen läheisyyteen on asemakaavamuutoksen suunnitelmaan mukaan tulossa uusi rakennuspaikka. Tutkimusajankohtana peltoalue oli kasvipeitteinen, eikä asuinpaikan tarkkaa sijainti tai sen laajuutta ollut mahdollista määrittellä. Myöskään vaihtoehdoista rakennuspaikka ei ollut mahdollista osoittaa. Mikäli Uitunlahden muinaisjäännökseen läheisyyteen halutaan osoittaa uusi rakennuspaikka tulee kohteessa suorittaa tarkempia tutkimuksia, käytännössä laajahojoja koekaivauksia.

Tutkimusalue rajattu vihreällä.

Selityksiä: Koordinaatit ja karttapohjat ovat ETRS-TM35FIN koordinaatistossa (Euref) ellei toisin mainittu. Karttapohjat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta syksyllä 2012. Koordinaatit "NE" ovat ETRS-TM35FIN, "XY" ovat kkj-peruskoordinaatit ja "PI" ovat kkj yhtenäiskoordinaatit.

Kohteiden numerointi on epävirallinen, vain tätä raporttia varten karttavitteeksi. Kohteiden virallinen tunnus on kohdekuvausissa kenttä "Mj-tunnus" jossa Museoviraston muinaisjäännösrekisterin kohdetunnus.

Valokuvia ei ole talletettu mihinkään viralliseen arkistoon eikä niillä ole mitään kokoelmatunnusta. Valokuvat digitaalisia, kopiot niistä on luovutettu tilaajalle CD:llä. Valokuvat ovat talletta myös Mikroliitti Oy:n serverillä. Kuvajaajat: Ville Laakso ja Timo Sepänmaa.

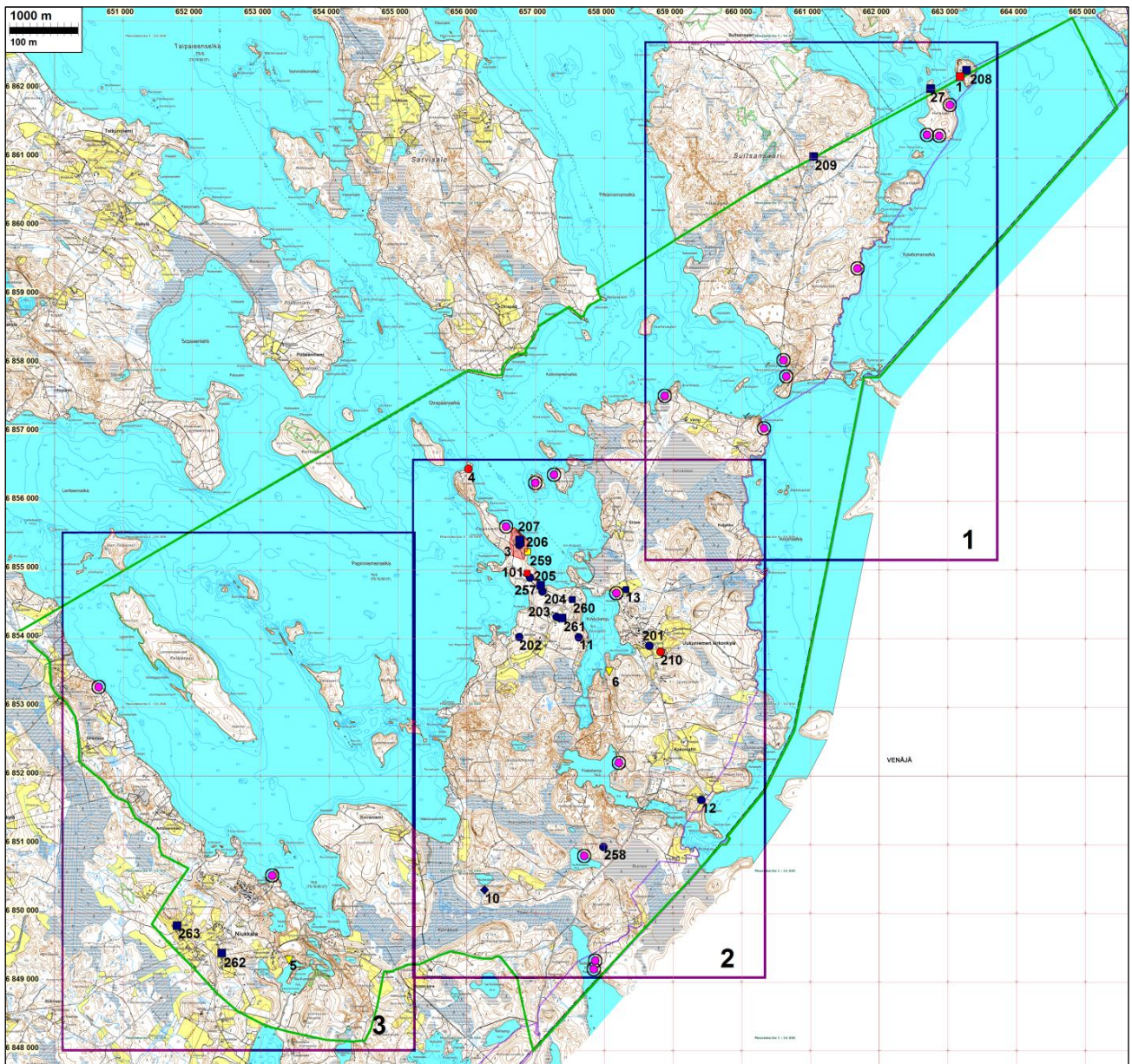
Kohdeluettelo

Sarake Rik on ns. rauhoitusluokka. 1 ja 2 ovat muinaismuistolailla rauhoitettuja suojelukohteita. 0 = ei muinaisjäännös eikä muinaismuistolailla suojeltu.

Nro	Nimi	Ajoitus	Laji	N	E	Rik
27	HIETASAARI	historiallinen	rajamerkit	6862007	662751	2
201	UUKUNIEMI ER-TONLAHTI	historiallinen	yksinäistalot	6853897	658657	2
202	UUKUNIEMI VUOJOLAISEN NURMI	historiallinen	yksinäistalot	6854024	656762	2
203	UUKUNIEMI VANHA-PAPPILA	historiallinen	kylänpaikat	6854316	657306	2
204	UUKUNIEMI KASINLAHTI	historiallinen	yksinäistalot	6854686	657099	2
205	UUKUNIEMI KANNAS	historiallinen	yksinäistalot	6854888	656919	2
206	UUKUNIEMI PAPPINIEMI KIRKKOKALLIO	historiallinen	ortodoksikalmistot	6855403	656781	1
207	UUKUNIEMI PAPPINIEMI KIRKKOKALLIO	historiallinen	kirkonpaikat	6855436	656771	1
208	PYHÄJÄRVEN LOUHISAARI	historiallinen	rajamerkit	6862274	663272	2
209	SUITSANSAARI RISTIKALLIO	historiallinen	hakkaukset	6861018	661049	1
210	UUKUNIEMI KÄRÄJÄMÄKI	kivikautinen	yksinäistalot	6853805	658822	2
256	UUKUNIEMI PAPPINIEMI	historiallinen	kylänpaikat	6855364	656764	1
257	KANNAS 3	historiallinen	maaväylä	6854775	657075	2
258	VAIVIINMÄKI	historiallinen	asuinpaikka	6850969	657989	2
259	PAPINNIEMEN SAVIASTIANPALAT	ajoittamaton	irtolöytöpaikka	6855261	656889	0
260	UUKUNIEMI PANKKOLANMÄKI	historiallinen	irtolöytöpaikka	6854566	657535	0
261	UUKUNIEMI LUOSO	historiallinen	ruumiskalmistot	6854300	657387	0
262	NIUKKALA KUKKURI	historiallinen	joukkohaudat	6849418	652434	0
263	NIUKKALA HOVILA	historiallinen	ruumiskalmistot	6849819	651790	0
1	LOUHISAARI	kivikautinen	kalliomaalaus	6862185	663178	2
3	UUKUNIEMI PA-	historiallinen	autiokylä	6855372	656766	2

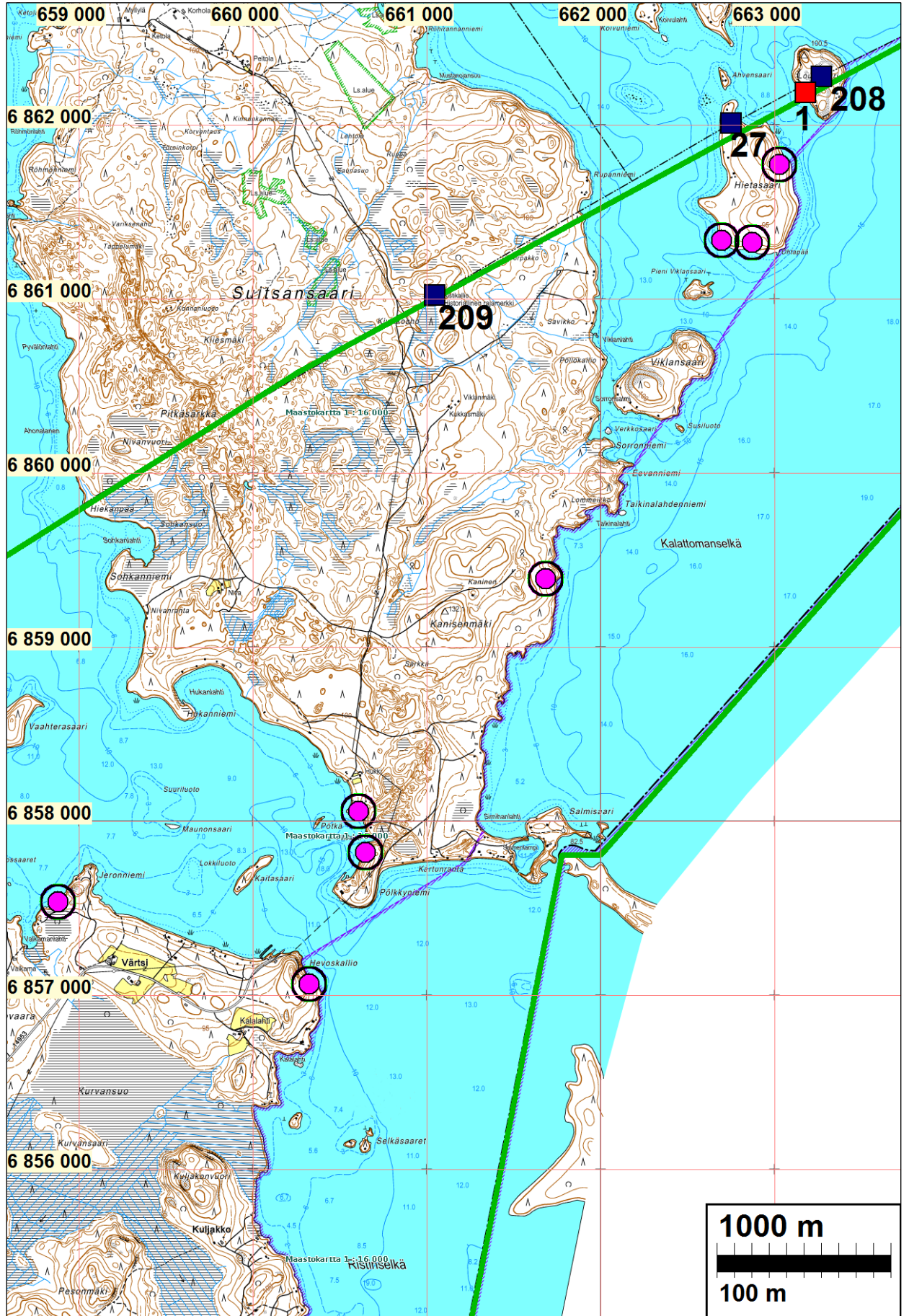
	PINNIEMI					
4	PAPINNIEMI	kivikautinen	asuinpaikka	6856469	656025	2
5	KIVINIEMI	ajoittamaton	pyyntikuoppa	6849321	653412	2
6	HULLERINMÄKI	ajoittamaton	hiilihaudat	6853520	658073	2
10	MUSTIKKALAMPI	historiallinen	raudanvalmistuspaikka	6850344	656257	2
11	LINTUNEN	historiallinen	asuinpaikka	6854020	657629	2
12	TIITTALA	historiallinen	asuinpaikka	6851650	659410	2
13	UITUNLAHTI	historiallinen	asuinpaikka	6854713	658318	2
101	KANNAS 2	kivikautinen	irtolöytö	6854949	656880	3

Yleiskartat

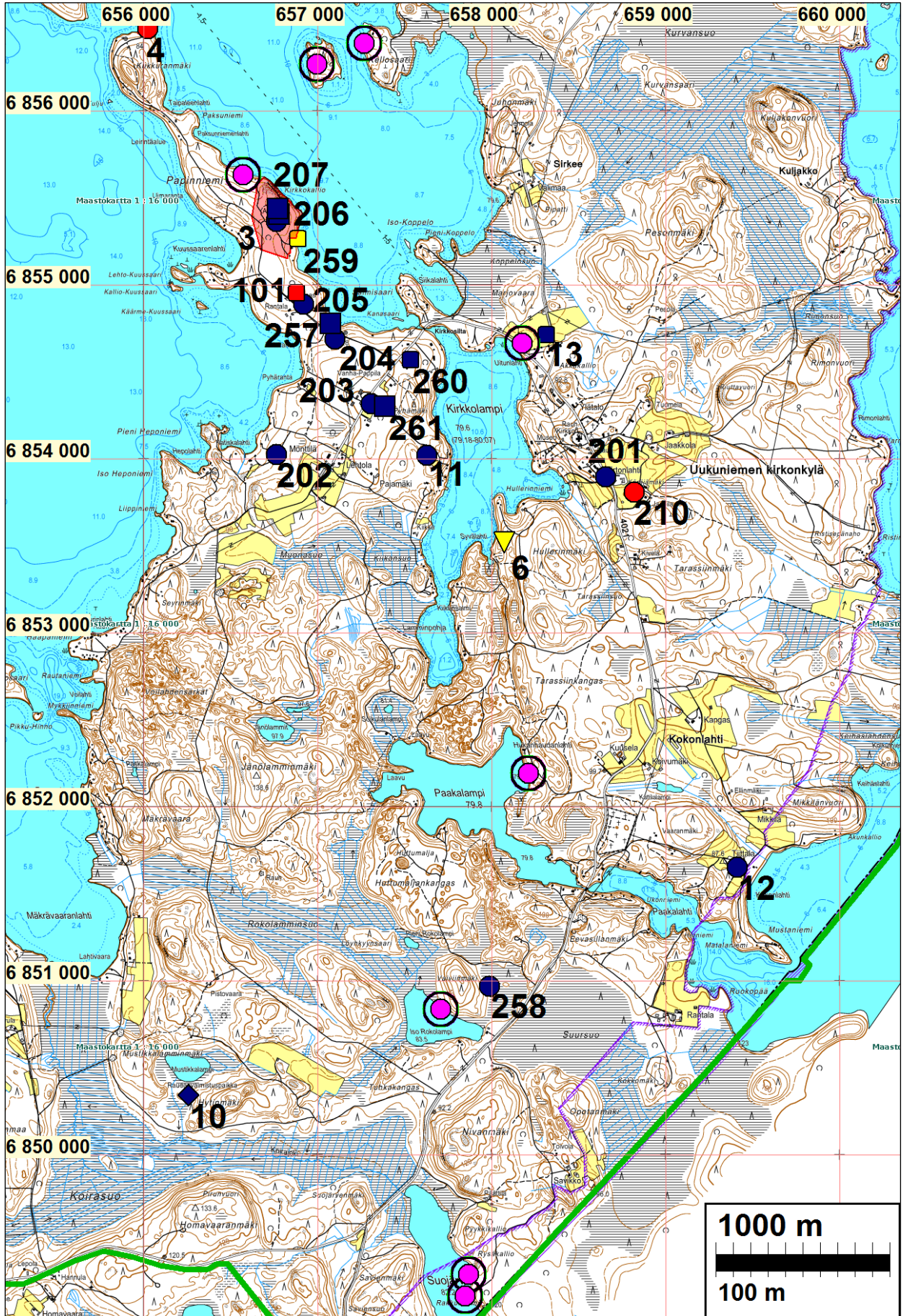

Uukuniemen tutkimusalue rajattuna vihreällä. Muinaisjännökset merkitty symboleilla ja numeroilla. Tutkimuksen pääpaino erällä uusilla rakennuspaikoilla, jotka on merkitty kartoille sinipunnaisilla palloilla. Karttalehtijako sininen suorakaide

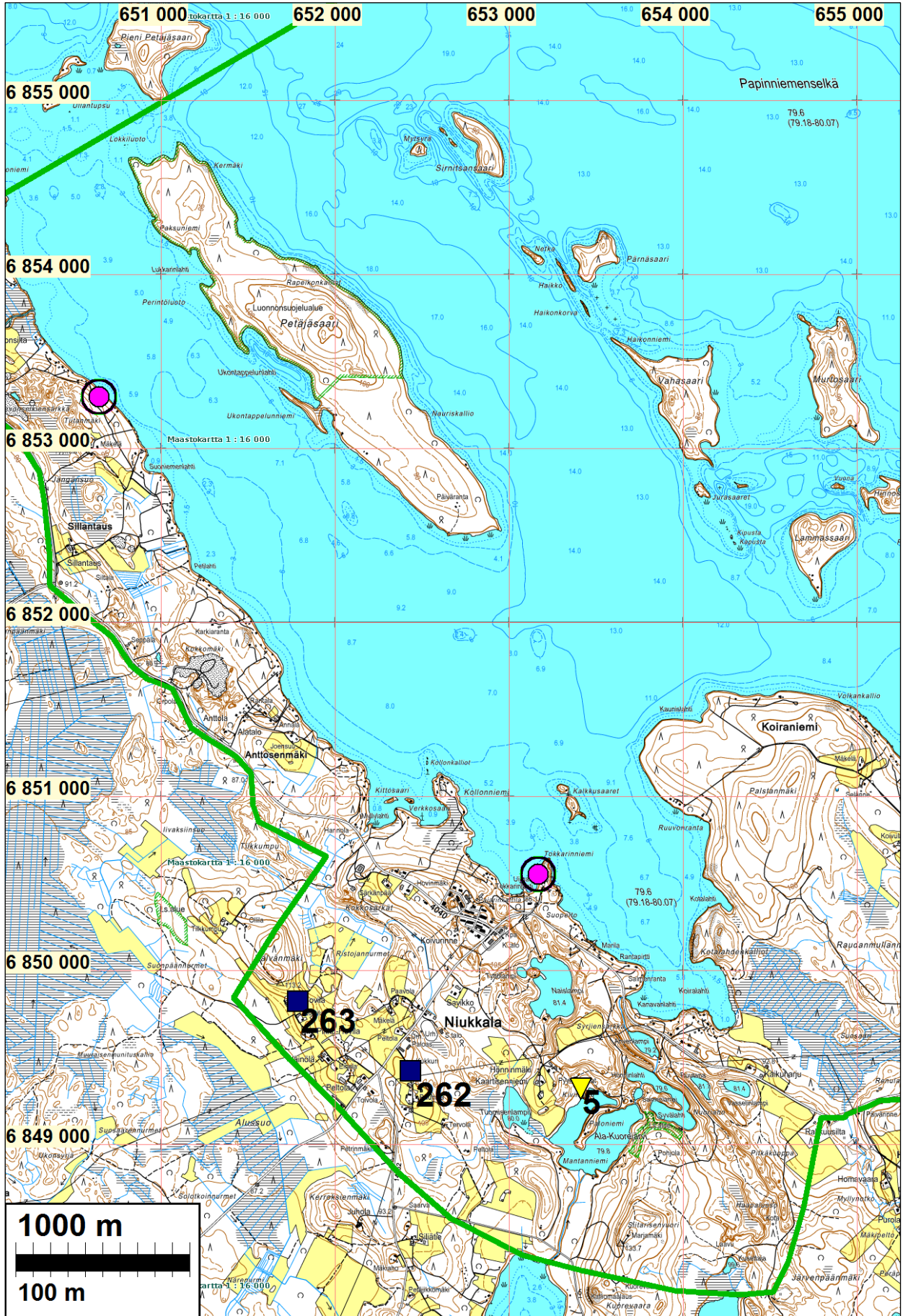
Kartta 1

Kartta 2

Kartta 3

Inventointi

Parikkalan kunnassa, Uukuniemellä Pyhäjärven ranta-alueella on suunnitteilla osayleiskaava muutos, jossa määritellään uusia rakennuspaikkoja Pyhäjärven rannoille. Museovirasto edellytti kaavamuutosalueella tehtäväksi muinaisjäännösten täydennysinventoinnin, jossa tulee tarkastaa ne kaavamuutosalueen uudet rakennuspaikat, joita ei oltu merkitty rakennuspaikoiksi alkuperäisessä kaavassa. Inventoinnissa tulee lisäksi tarkastaa alueella ennestään tunnetut muinaisjäännökset, sekä pyrkiä arvioimaan pistekohteiksi merkityille muinaisjäännöksille tarkempi raja.

Tutkimusalueelta tunnettiin ennestään 28 muinaisjäännöstä, joista kolme ei ole suojelukohteita (irtolöytöpaikkoja). Näiden lisäksi on tiedossa yksi kivikautisen irtolöytö josta ei ole tarkempia paikkatietoja. Tämä kivikautinen tasatalta on löytynyt Uukuniemen kirkonkylältä. Sittenkin kadonneesta taltasta ei ole tarkempia tietoja, eikä sitä ole mainittuna muinaisjäännösrekisterissä.

Alueen muinaisjäännöksiä on kartoitettu laajemmin vuonna 1995 Etelä-Karjalan museon toimesta, Antti Bilundin suorittamassa inventoinnissa. Viimeksi alueella on inventoitu muinaisjäännöksiä rajatuilla tutkimuskysymyksillä ja aluerajauksilla vuosina 2003-2004 (Uukuniemen kirkonkylän historiallisen ajan asutuksen inventointi 2003-2004. Turun yliopisto/Antti Bilund) sekä vuonna 2008 Johanna Enqvist ja Esa Mikkola toimesta (Kesälahti-Uukuniemi – vesijohtolinjan arkeologinen tarkkuusinventointi v. 2008).

Parikkalan kunta tilaisi osa-asemakaavamuutosalueella vaadittavat arkeologiset tutkimukset Mikroliitti Oy:ltä. Muinaisjäännösten rajaaminen vaatii muinaisjäännöksiin kajoavien menetelmien käyttämistä tutkimuksessa. Tarvittavat tutkimusluvut Uukuniemen tunnettujen muinaisjäännösten rajausten selvittämiseksi Mikroliitti Oy sai Museovirastolta 15.10.2012 (DNRO/DNR 075/302/2012).

Arkeologisista maastotutkimuksista vastasivat Ville Laakso ja Timo Sepänmaa. Venekuljetukset saarikohteisiin järjesti uukuniemeläinen kalastaja Topi Pöyhönen. Tutkimukset tehtiin hyvissä olosuhteissa, paikoitellen maassa oli kuuraa tai ohuella kevyttä lunta, mikä ei kuitenkaan häiritse tutkimusta.

Inventoinnissa tarkastettiin kaikki kaavamuutokseen liittyvät uudet rakennuspaikat tontteineen. Ne tarkastettiin silmämääräisesti, kairaamalla ja potentiaalisiksi arvioiduilta osin koekuopittamalla. Uusia muinaisjäännöskohteita ei kaavatonteilta todettu.

Myös alueen aiemmin tunnetut muinaisjäännöskohteet tarkastettiin – lukuun ottamatta Luoson kalmistoa, Suitsansaaren Ristikallion, Hietasaaren ja Louhisaaren rajamerkkejä sekä Louhisaaren kalliomaalauksia, sekä irtolöytökohteita Pankkolanmäki, Kannas 2 ja Papinnimen saviastinpalat. Tunnetuilla muinaisjäännöskohteilla pyrittiin selvittämään muinaisjäännöksen rajautumista, mikäli se oli mahdollista. Lisäksi etsittiin inventointialueelta aiemmin tuntemattomia arkeologisia kohteita. Tietoa ympäristön muinaisjäännöksistä kerrytettiin myös haastattelemalla paikallisia asukkaita. Uukuniemeläissyntyiseltä Olavi Ahokaalta saatiin Kannaksen ja Uitonlahden kohteisiin liittyviä arvokkaita tietoja.

Havainnot

Inventoinnissa löydettiin kaksi uutta muinaisjäännöskohdetta, [Vaiviinmäki](#) historiallisen ajan asuinpaikka sekä [Kannas 3](#), vanha tielinjaus. Lisäksi tehtiin havaintoja kahdesta muusta kohteesta, joiden ei kuitenkaan katsottu olevan kiinteitä muinaisjäännöksiä.

Ennestään tunnetuilla ja tarkastetuilla muinaisjäännöskohteilla neljällä tehtiin uusia havaintoja. (5) Kiviniemessä ennestään tunnettujen pyyntikuoppien väliin oli rakennettu tie. Lisäksi paikalta löydettiin kolmas pyyntikuoppa. (6) Hullerinmäessä pyyntikuoppina pidetyt kuopat ovatkin ilmeisesti hiilihautoja. Pyyntikuoppien pohjalle tehtiin inventoinnissa joitakin kairanpistoja. Osassa erottui turpeen alla 40 cm:n paksuinen hiilikerros ja muissakin hiilensekaista maata. (13) Uitunlahdessa historiallisen asuinpaikan rajausta ei pystytty määrittelemään inventoinnissa. Suunniteltu uusi rakennuspaikka sijaitsee muinaisjäännöksen välittömässä läheisyydessä tai jopa mahdollisesti sen kohdalla. Johtuen siitä, että muinaisjäännöstä ei ollut mahdollista rajata, myöskään vaihtoehtoista rakennuspaikkaa ei voitu osoittaa. Uuden rakennuspaikan sijoittaminen alueelle vaatii tarkempia tutkimuksia. (202) Vuojolaisen Nurmen asuinpaikan länsipuolella löydettiin matalia kiviröykkiöitä, jotka ovat mahdollisia raivausröykkiöitä.

Inventoinnissa tarkastetuille tunnetuille muinaisjäännöskohteille määritellyt rajaukset on merkittynä kartoille, jotka ovat muinaisjäännöstietojen yhteydessä. Uudet, aiemmista poikkeavat rajaukset on määritelty seuraaville muinaisjäännöskohteille: (4) Papinniemi kivikautinen asuinpaikka, (5) Kiviniemi, (6) Hullerinmäki, (10) Mustikkalampi, (11) Lintunen, (12) Tiittala. Muinaisjäännöskohteissa, joissa ei ollut maanpäällisiä merkkejä muinaisjäännöksistä rajaukset ovat suurimmaksi osaksi topografian perusteella tehtyjä, ne ovat siis tutkijoiden tekemiä arvioita ja tulkintoja. Kohteet (3) Uukuniemi Papinniemi autiokylä, (206) Papinniemen ortodoksikalmisto sekä (207) Papinniemen kirkkokallion kirkkopaikka rajataan kuten muinaisjäännösrekisterissä yhtenäiseksi muinaisjäännösalueeksi.

Usean muinaisjäännöksen kohdalla jouduttiin kuitenkin toteamaan, että muinaisjäännöksen rajauksen määrittäminen vaatisi inventointia tarkempia arkeologisia tutkimuksia, eli käytännössä koekaivauksia. Pistekohteiksi tästä mainitusta syystä jätettiin edelleen kohteet: (13) Uitunlahti, (201) Ertonlahti, (202) Vuojolaisen nurmi, (203) Vanha-pappila, 204 Kasinlahti, sekä 205 Kannas. Kohteet ovat pääasiassa historiallisen ajan asuinpaikkoja tai talonpaikkoja. Pistekohteiksi jäivät luonnollisesti edelleen myös ne kohteet, joita ei inventoinnissa tarkastettu: 260 Luoso, (209) Suitsansaaren Ristikallion, (27) Hietasaaren ja (208) Louhisaaren rajamerkkejä sekä (1) Louhisaaren kalliomaalausta, sekä irtolöytökohteita (260) Pankkolanmäki, (101) Kannas 2, (259) Papinnimen saviastinpalat.

Inventoinnissa ei havaittu ennestään tuntemattomia muinaisjäännöksiä uusilla rakennuspaikoilla.

Kaavoituksessa huomioitavaa: Uitunlahden historiallisen ajan asuinpaikan läheisyyteen on osayleiskaavan muutoksessa suunnitteilla uusi rakennuspaikka. Uusi rakennuspaikka on merkitty peltoalueen lounaisosaan eli juuri sille kohdalle, jolta on peräisin huomattava osa kohteen arkeologisista löydöistä. Rakennuspaikkaa on vaikea osoittaa samalla peltoalueella muuallekaan, koska historiallisen ajan asuinpaikan laajuudesta ei ole selkeää kuvaa – osa löydöistä viittaa myös siihen, että asuinpaikka on pesäkkeinen. Asutukseen liittyviä löytöjä on paitsi rannassa kulkevan tien vierestä, myös venesatamaan vievän tien varrelta (aiempien tutkimusraporttien lisäksi on saatu henkilökohtaisia tietoja suuren osan alueen löydöistä tehneeltä Olavi Ahokkaalta syksyllä 2012). Inventoinnin yhteydessä Uitunlahden peltoalue oli kasvipeitteinen, eikä uusia havaintoja saatu. Peltoalueen topografiakaan perusteella ei voi rajata asutukselle

soveliasta aluetta, vaan asuinpaikan rajojen ja säilyneisyyden määrittäminen edellyttää inventointia perusteellisempaa arkeologista tutkimusta, käytännössä laajahkoa koekaivausta.

23.12.2012

Ville Laakso
Timo Sepänmaa

Topi Pöyhönen ja Timo Sepänmaa neuvottelevat reittivalinnasta Pyhäjärvellä

Muinaisjännökset

PARIKKALA UUKUNIEMI 1 LOUHISAARI

Mjtunnus: 891010001
Rauh.lk: 2
Ajoitus: kivikautinen
Laji: kalliomaalaus

Koordin: N: 6862 185 E: 663 178 Z: 81
X: 6861 160 Y: 4505 520
P: 6865 080 I: 3663 410

Tutkijat: Taavitsainen J.-P 1989 tarkastus, Antti Bilund 1996 inventointi, Helena Taskinen 2004 tarkastus.

Sijainti: Paikka sijaitsee Uukuniemen kirkolta 9.3 km NE, Pyhäjärven Suitsansaaren itäpuolella olevassa Louhisaarissa, sen länsirannan keskivaiheilla.

Huomiot: Muinaisjännösrekisteri: Kuvakenttä 90x30 cm, aiheena hirviä. Lähellä kuvakatkelmia. Länsilounaaseen laskeva, jyrkkä, ruhjeinen rantakallio.

Bilund 1997: Kalliomaalauksesta teki ilmoituksen Olavi Ahokas vuonna 1989. J.-P. Taavitsainen tarkasti maalauksen samana kesänä. Louhisaari on noin 400 m x 300 m kokoinen kalliainen saari kahden kilometrin päässä Pyhäjärven itärannas-

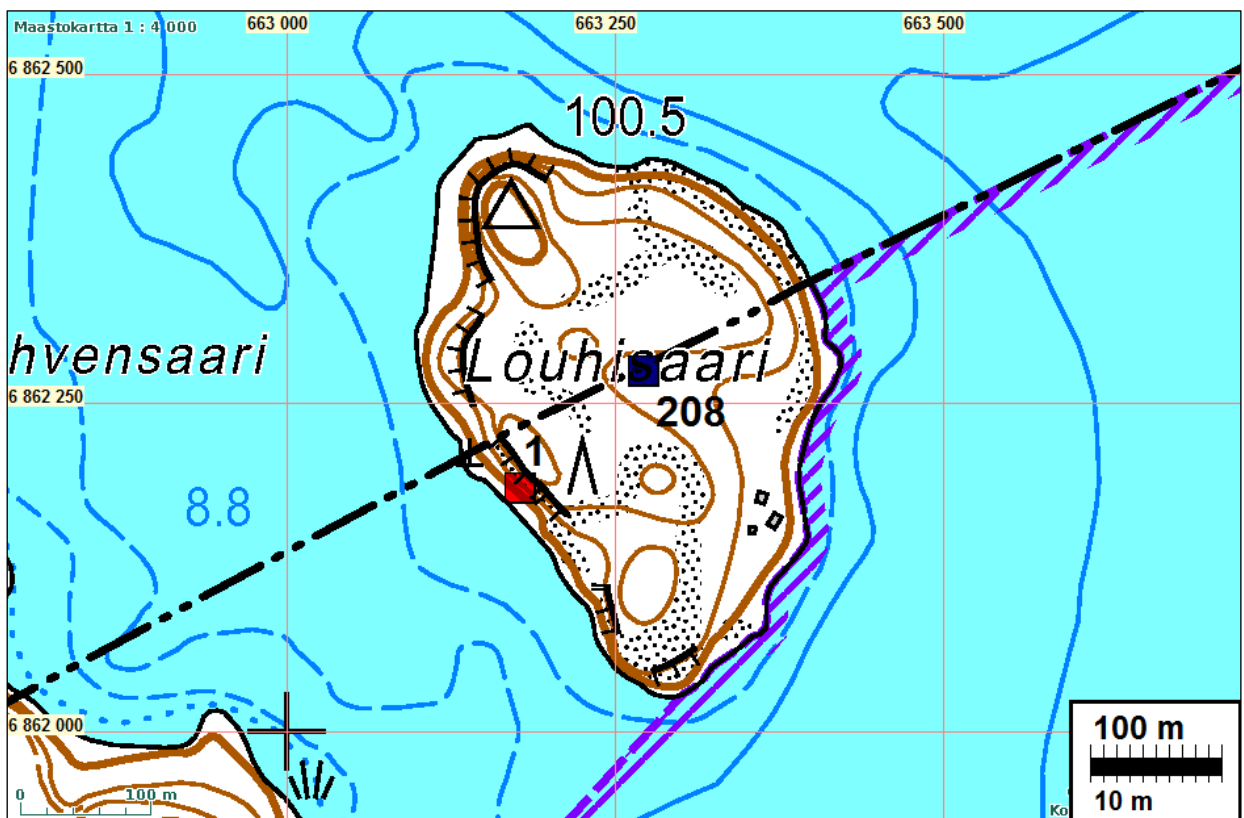
ta. Saaren ja mantereeseen välissä on avoin selkävesi. Louhisaaren lounaispuolella, noin 300 m levyisen salmen toisella rannalla, on vajaan kilometrin pituinen Hieta-saari. Kauempana lännessä ja luoteessa on muita, suurempia saaria. Louhisaaren länsirannalla on useita kalliojyrkänkeitä. Kalliomaalaus sijaitsee erään jyrkänkeen eteläpäässä. Kallio on rikkonaista ja lohkeillutta. Ainoa selvä kuvaryhmä on lohkeamien rajaamassa, noin puolentoista metrin läpimittaisessa sileässä pinnassa.

Vaikka kuvaryhmä ei olekaan kovin selkeä, ovat sitä käsitelleet tutkijat olleet yksimielisiä siitä, että se koostuu noin kahdeksasta päällekkäin pinotusta hirvikuvioista. Ryhmän koko on noin 90 cm x 30 cm. Väriä on myös kuvaryhmän ympärillä sileässä kalliopinnassa, mutta kuva-aiheita ei voi erottaa. Myös pohjoisempana kalliolla on punaväriä. Taavitsainen on pitänyt niitä luontaisina, mutta Pekka Kivikäs kirjassaan "Kalliomaalaukset - muinainen kuva-arkisto" pitää ainakin neljä metriä pääryhmästä pohjoiseen olevaa läikkää hirvikuvion katkelmana.

Hirviryhmän alareunan korkeus on Taavitsaisen mukaan 81,3 mmpy. Pyhäjärveä on laskettu, mutta eri lähteet antavat erilaisia tietoja pinnan muutoksen suuruudesta (1,5–2,4 m). Maastossa olevista rantamuodostumista kuitenkin näkyy, että pinta on laskenut noin puolitoista metriä. Nykyinen pinnan keskikorkeus on 79,6 mmpy. Näin ollen maalauksen alalaita on ollut lähellä järven pintaa ennen järvenlaskua. Osa maalauksesta on voinut tuhoutua huuhtoutumisen takia. Esihistoriallisella ajalla vedenpinta on ollut alempana.

Inventointi 2012

Kohdetta ei varsinaisesti tarkastettu inventoinnissa, mutta sen ohi kuljettiin 30.10.2012 veneellä muutaman kymmenen metrin etäisyydeltä kaavoitettaville alueille kuljettaessa. Kohdalle pysähtyminen veneellä kohteen tarkastamiseksi ei kuitenkaan ollut mahdollista lähes myrskyn luokkaa olleesta kaakkoistuulesta johtuen. Muutaman kymmenen metrin etäisyydeltä katsoen kalliomaalaus oli kuitenkin samassa kunnossa kuin aiemmissa tarkastuksissa ja tutkimuksissa on todettu.

PARIKKALA UUKUNIEMI 3 PAPINNIEMI

Mjtunnus: 891010003
 Rauh.lk: 2
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: autiokylä

Koordin: N: 6855 372 E: 656 766 Z: 85
 X: 6854 650 Y: 4498 800
 P: 6858 220 I: 3657 000

Tutkijat: Hiekkänen Markus 1993 tarkastus, Lehtinen Leena 1995 kaivaus, Laakso Ville 1996 kaivaus, Laakso Ville 1997 kaivaus, Ville Laakso kaivaus 1998, Kaivaus Ville Laakso 1999, Inventointi Johanna Enqvist ja Esa Mikkola 2008.

Sijainti: Paikka sijaitsee Uukuniemen kirkolta 2.2 km SW, Papinniemen koillisrannalla.

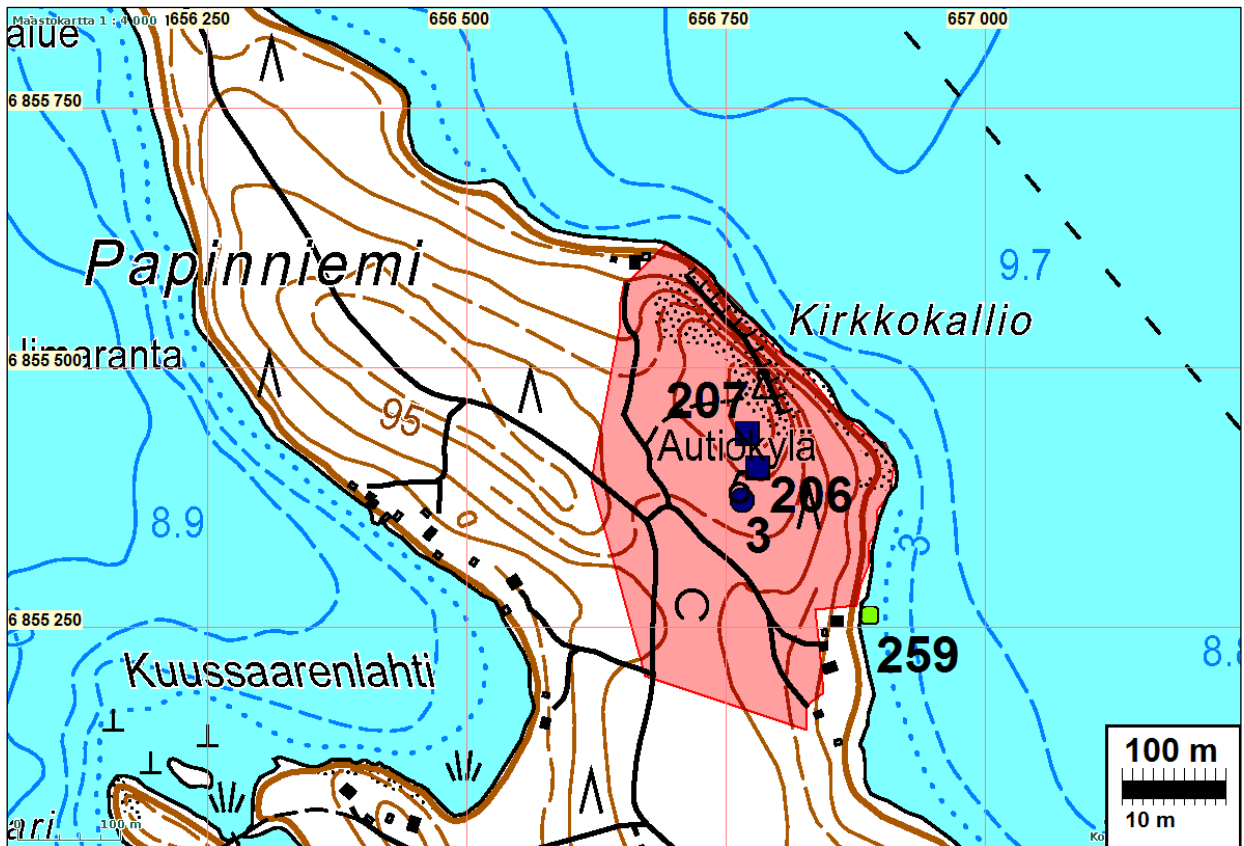
Huomiot Muinaisjäänösrekisteri: Autioitunut kylä, jossa kirkon paikka ja kalmisto, sijaitsee Pyhäjärveen työntyvällä niemellä. Ensimmäiset tiedot Kirkkokallion muinaisjäänöksistä saatiin talteen 1882 Kustaa Killisen luetteloidessa Sortavalan kihlakunnan muinaisjäänöksiä. Paikka "löytyi" uudestaan 1986, kun Olavi Ahokas löysi alueelta erilaista kirkolliseen toimintaan ja asumiseen liittyvää esineistöä sekä suuren raha-aarteen (yli 1000 ruotsalaista rahaa 1650-luvulta).

Alueen muinaisjäänökset sijaitsevat noin puolen kilometrin pituisella ja 150 m leveällä luode-kaakko -suuntaisella harjanteella, sen Kirkkokalliolta loivasti kaakkoon laskevassa osassa. Ylinnä, kallioiden eteläpään tasalla on oletettu kirkon paikka (ks. kohde: Uukuniemi Papinniemi Kirkkokallion kirkko) ja sen luona kalmisto (ks. kohde: Uukuniemi Papinniemi Kirkkokallion kalmisto). Parisensataa metriä kalmistoalueesta kaakkoon, etelään ja lounaaseen on useita talonpohjia, jotka liittyvät Papinniemen autioituneeseen ortodoksikylään. Kirkkokalliolla sijainnut ns. Alttaripetäjä räjäytettiin pois 1950-luvulla. Alueella havaitut kymmenet kivi-ryötkiöt lienevät viljelysmaan raivauksen tulosta ja ainakin osaksi asutusjäänteitä nuorempia.

Asiakirjalähteiden ja arkeologisten löytöjen perusteella Kirkkokalliolla on ortodoksisen kirkon paikka ja kalmisto sekä asutusjäänöksiä, mahdollisesti jopa useiden talojen kylä. Arkeologiset löydöt ajoittavat kohteen 1400-1700 -luville. Papinniemi näyttää autioituneen, kun ortodoksinen väestö pakeni seudulta 1600-luvun puolivälin jälkeen

Inventointi 2012

Kohde kuuluu Papinniemen muinaisjäänös kokonaisuuteen kuin Papinniemi Kirkkokallion kalmisto ja Papinniemi Kirkkokallion kirkko. Kts. sivu 44

PARIKKALA 4 PAPINNIEMI

Mjtunnus: 891010004
 Rauh.lk: 2
 Ajoitus: kivikautinen
 Laji: asuinpaikka
 Koordin: N: 6856 469 E: 656 025 Z: 79
 X: 6855 780 Y: 4498 110
 P: 6859 320 I: 3656 260

Tutkijat: Bilund Antti 1996 inventointi

Löydöt: KM 29711, kvartsi-iskoksia, Olavi Ahokas 1996, diar. 23.9.1996, koekuopasta.
 KM 30221, 6,85 g, 5 kpl, kvartsi-iskoksia, Antti Bilund 1996, diar. 14.5.1997, rantavedessä vaihtelevasti särmiltään pyörityneitä hiekkapohjalta rantavedestä.

Sijainti: Paikka sijaitsee Uukuniemen kirkolta 3.4 km NW, Pyhäjärven rannalla, luoteeseen pistävän Papinniemen kärkiosassa.

Huomiot: Kvartsi-iskoksia koekuopasta ja rantavedestä. Hiekkainen tasanne mäen ja kumpareen välissä, kesämökki.

Bilund 1997:

Asuinpaikan löysi harrastaja-arkeologi Olavi Ahokas elokuussa 1996. Hän kaivoi ("harjoituksen vuoksi") neliömetrin kokoisen koekuopan kesämökkinsä koillispuolelleen viereen. Ahokkaan perusteellinen selostus kaivaushavainnoista on arkeologian osaston arkistossa. Kuopasta löytyi kvartsi-iskoksia (KM 29711). Tarkastin paikan Ahokkaan opastuksella 25.9.1996 ja kävin siellä toistamiseen vielä myö-

hemmin syksyllä 1996. Jälkimmäisellä kerralla kvartsi-iskoksia löytyi myös Ahokkaan kesämökin edustalta rantavedestä (KM 30221).

Asuinpaikka sijaitsee Papinniemen kärkiosan muodostavan Kukkuranmäen ja siihen pohjoisessa liittyvän pienemmän kumpareen välisessä notkelmassa. Ahokkaan mökki sijaitsee notkelmasta luoteeseen avautuvan poukaman rannalla. Idässä ranta on noin 50 m päässä. Mökin ympäristössä maasto on ehjää. Alueella kasvaa havupuuvaltaista sekametsää.

Maaperä on mökin lähiympäristössä ja siitä luoteeseen lahdenpoukamassa hiekaista, mutta paikoin kivistä. Idempänä notkelmassa ja muualla ympäristössä maa on kivisempää. Kukkuranmäki on osa harjumuodostumaa. Pohjoisessa oleva kumpare on kalliopohjainen ja maaperältään ainakin osittain moreenia.

Asuinpaikan kohdalla näkyy selvästi 1800-luvun järvenlaskua edeltävä rantamuodostuma. Se on vajaan metrin korkuinen ja yleensä vallimainen ja melko kivinen. Juuri mökin kohdalla muodostuma on kuitenkin matalampi (tasoitettu?), törmämainen ja vähäkivisempi. Mökki ja Ahokkaan kaivama koekuoppa ovat rantamuodostuman yläpuolella. Koekuopan lähinnä oleva kulma on noin 2 m päässä törmän reunasta. Rantamuodostuman ja nykyisen rantaviivan välissä on hiekaista vesijättöä, ja myös järven pohja jatkuu hiekkaisena. Rantavedestä kerätyt kvartsit löytyivät 30–40 m päästä mökistä. Niitä oli useiden kymmenien metrien matkalla, sekä mökin lounais- että sen pohjoispuolella.

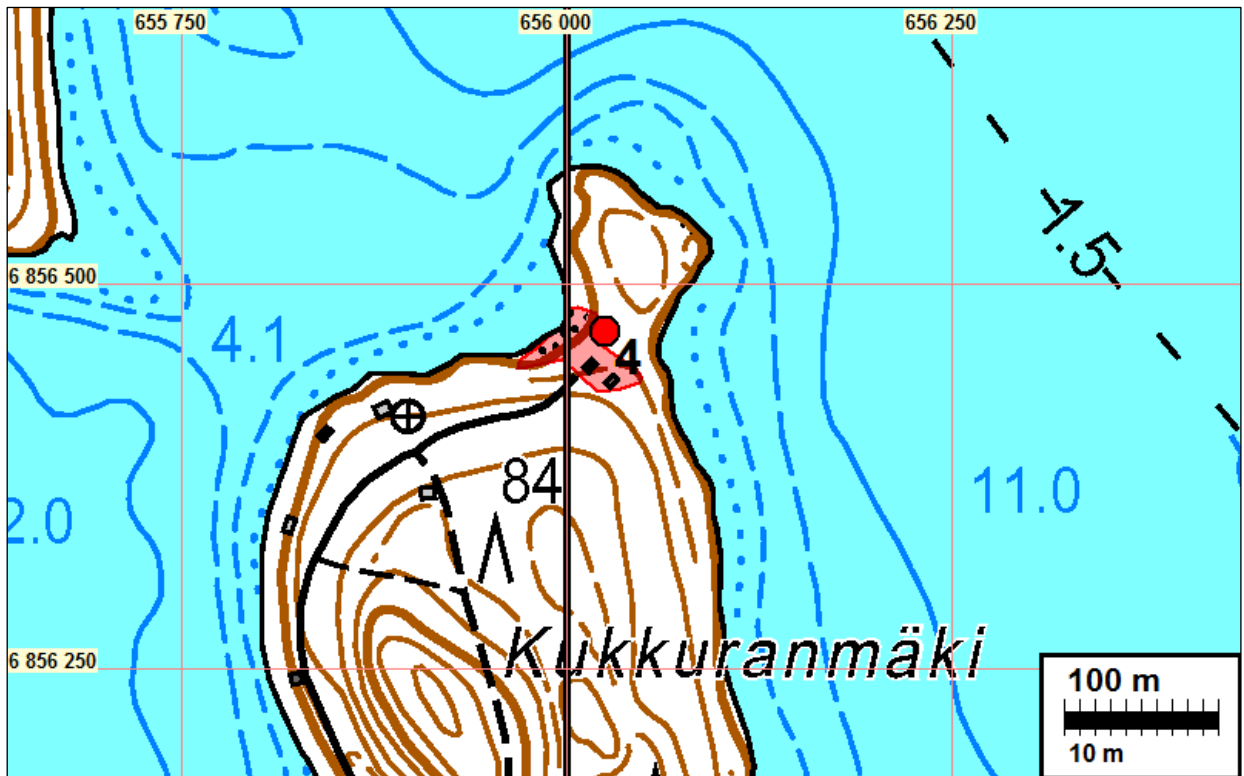
Koska veden pinta Pyhäjärven tässä osassa on esihistoriallisella ajalla vaihdellut useita metrejä, ja ylin luontainen veden pinnan taso on ollut viime vuosisadan järvenlaskua edeltävä taso, on nousevan veden aiheuttama eroosio tuhonnut asuinpaikkaa. Kesämökin vierestä löytyneet kvartsi-iskokset osoittavat, että osa asuinpaikasta on säilynyt rantamuodostuman yläpuolella. Tämä osa ei todennäköisesti ole kovin laaja.

Pyyntiasuinpaikat eivät yleensä ulotu kovin kauas rantaviivasta, ja tässä tapauksessa ranta on asuinpaikan käyttöaikana ollut jossakin nykyisin maastossa näkyvän rantamuodostuman alapuolella, sitä kauempana, mitä alempana veden pinta on ollut. Se, että asuinpaikkaa on vielä jäljellä saattaa viitata asuinpaikan melko myöhäiseen, varhaismetallikautiseen (tai uudempaan) ajoitukseen.

Kivikaudella (myös Suur-Saimaan maksimin aikaan) veden pinta on ollut nykyisenkin veden pinnan tason alapuolella. Asuinpaikan jäljellä oleva osa olisi silloin ollut useiden kymmenien metrien päässä rannasta, eli varsin kaukana. Hiekkainen poukama pitkälle järveen työntyvän niemen kärjessä näyttää olleen suosittu leiripaikka myöhemminkin. Olavi Ahokas on metallinilmäisimen avulla löytänyt noin 10 m säteeltä kesämökin ympäristöstä erilaista, ilmeisesti historialliselle ajalle kuuluvaa pienesineistöä (mm. pronssisen vyön soljen, punnusta muistuttavan esineen ja kivien väliin asetettuna Paavali I:n aikaisia venäläisiä rahoja ja pronssikahvaisen kääntöveitsen). Nämä löydöt tuskin suoranaisesti liittyvät pyyntiasuinpaikkaan, mutta ne on otettava huomioon muiden löytöjen tulkinnassa. Esimerkiksi Ahokkaan koekuopastaan löytämä liesi tai nuotion pohja voi liittyä pyyntiasuinpaikkaan tai myöhempään oleskeluun paikalla.

Inventointi 2012

Papinniemen kärkeen kaivettiin useita koekuoppia, mutta kulttuurikerrosta tai muita asuinpaikkaan viittaavia havaintoja ei esille tullut. Asuinpaikan laajuus arvioitiin topografian perusteella (maaperä, kivikkoisuus) ja mitattiin gps:llä.

Papinniemi kivikautinen asuinpaikka. Ville Laakso Ahokkaan kvartsilöytöpaikalla.

PARIKKALA UUKUNIEMI 5 KIVINIEMI

Mjtunnus: 891010005
 Rauh.lk: 2
 Ajoitus: ajoittamaton
 Laji: pyynti, pyyntikuoppa

Koordin: N: 6849 321 E: 653 412 Z: 89
 X: 6848 760 Y: 4495 170
 P: 6852 170 I: 3653 650

Tutkijat: Bilund Antti 1995 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Uukuniemen kirkolta 7.0 km SW, Ala-Kuorejärven luoteisrannalla.
 Huomiot: Antti Bilund 1997: Pyöreitä kuoppia, 2 kpl, halk. 2-2,5 m, syv. 0,5-1 m. Kaksi hiekkaisista harjukumpareta pienessä niemessä. Pyyntikuopat löytyivät inventoinnissa 12.10.1995. Pyyntikuopat sijaitsevat harjanteella, joka pistää Kiviniemi-nimisenä niemekkeenä kaakkoon, Ala-Kuorejärveen. Kuopat ovat kahdella noin 5 m korkuisella, 50 m päässä toisistaan olevalla kumpareella. Nyt kumpareet ovat lähes sadan metrin päässä rannasta. Ennen Kuorejärven laskua veden pinta on ollut noin tasossa 85 mmpy. Silloin toinen kumpare on ollut niemen tyvellä ja toinen sen kärjessä.

Kaakkoisemmalla kumpareella oleva kuoppa on kaivettu hiekkaisen kumpareen laelle, lähelle sen pohjoispäätä ($x=684876$, $y=449517$, $z=89$). Kumpareen laki on parikymmentä metriä pitkä ja runsaat kymmenen metriä leveä. Kuoppa on pyöreä, halkaisijaltaan noin 2 m ja puolisen metriä syvä. Se on hyvin säilynyt, joskin pohjaltaan pyöreä. Pohjalle näyttää valuneen melko lailla maata. Reunavalli erottuu heikosti, sillä maanpinta on melko mättäistä.

Luoteisella kumpareella oleva kuoppa on kumpareen laen pohjoisreunalla ($x=684881$, $y=449515$, $z=90$). Lakitasanne on kolmisen kymmentä metriä pitkä ja runsaat kymmenen metriä leveä. Kuoppa on pyöreä, halkaisijaltaan noin 2,5 m ja lähes metrin syvyinen. Se on pohjaltaan terävän suppilomainen. Sitä ympäröi matala noin puolen metrin levyinen reunavalli.

Ympäristö kummallakin kumpareella on ehjää, mutta niiden juurella kulkee teitä. Alueella kasvaa mäntymetsää.

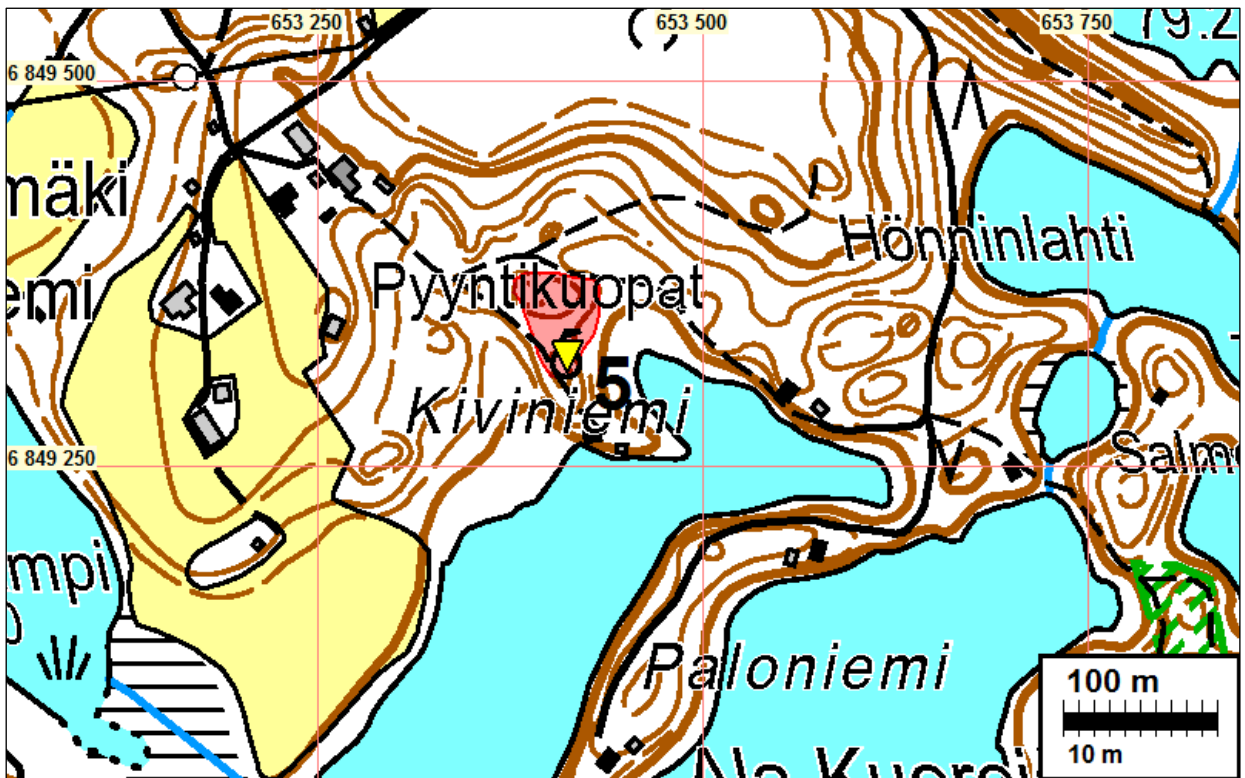
Inventointi 2012

Maastossa todettiin, että ennestään tunnettujen pyyntikuoppien 1 ja 2 välille, kuopan 1 N 6849319 E 653413 pohjoispuolelle noin 10 metrin päähän siitä, on tasattu uusi mökkitien ura. Kuopan 2 koordinaateiksi mitattiin N 6849361 E 653425.

Inventoinnissa todettiin myös kolmas pyyntikuoppa N 6849366 E 653386. Se sijaitsee pienialaisen kumpareen laella, kuten aiemminkin tunnetut kuopat. Se on pyöreä, halkaisijaltaan noin 2 m ja syvyydeltään metrin.

Kiviniemi pyyntikuoppa 1.

Kiviniemi pyyntikuoppa 2.

Kiviniemi pyyntikuoppa 3.

PARIKKALA UUKUNIEMI 6 HULLERINMÄKI

Mjtnnus: 891010006
 Rauh.lk: 2
 Ajoitus: ajoittamaton
 Laji: pyynti, pyyntikuoppa
 Koordin: N: 6853 520 E: 658 073 Z: 95
 X: 6852 740 Y: 4500 020
 P: 6856 370 I: 3658 310

Tutkijat: Bilund Antti 1996 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Uukuniemen kirkolta 0.7 km SW, Kirkkolammen itärannalla.

Huomiot: Antti Bilund 1997: Kuoppia, 5-6 kpl, halk. 2-3 m, syv. 0,5 m, jonossa. Tasaista hiekkakangasta rantaan laskevan notkon reunalla. Bilund 1997: Pyyntikuopat löytyivät inventoinnissa syksyllä 1996. Ne sijaitsevat Hullerinmäen länsirinteellä olevan parin hehtaarin laajuisen hiekkakangaan länsiosassa. Maasto on kuoppien etelä-, länsi- ja pohjoispuolella muutaman kymmenen metrin säteellä tasaista. Etelässä ja lännessä tasanne rajoittuu jyrkkään, noin 15 m korkeaan rinteeseen, joka laskee Kirkkolammen rantaan. Pohjoisessa tasamaa jatkuu noin 100 m päähän, mistä kangas muuttuu loivasti Kirkkolampeen noin 300 m päässä laskevaksi Hullerinniemen harjuksi. Koillisessa ja idässä kangas nousee loivasti ylemmäs Hullerinmäkeen. Aivan kuoppien vierestä alkaa etelään Syvälahden pohjukassa olevalle suolle laskeutuva kapea notko. Notkon kaakkoispuolella kankaan länsireuna muuttuu taas jyrkemmäksi.

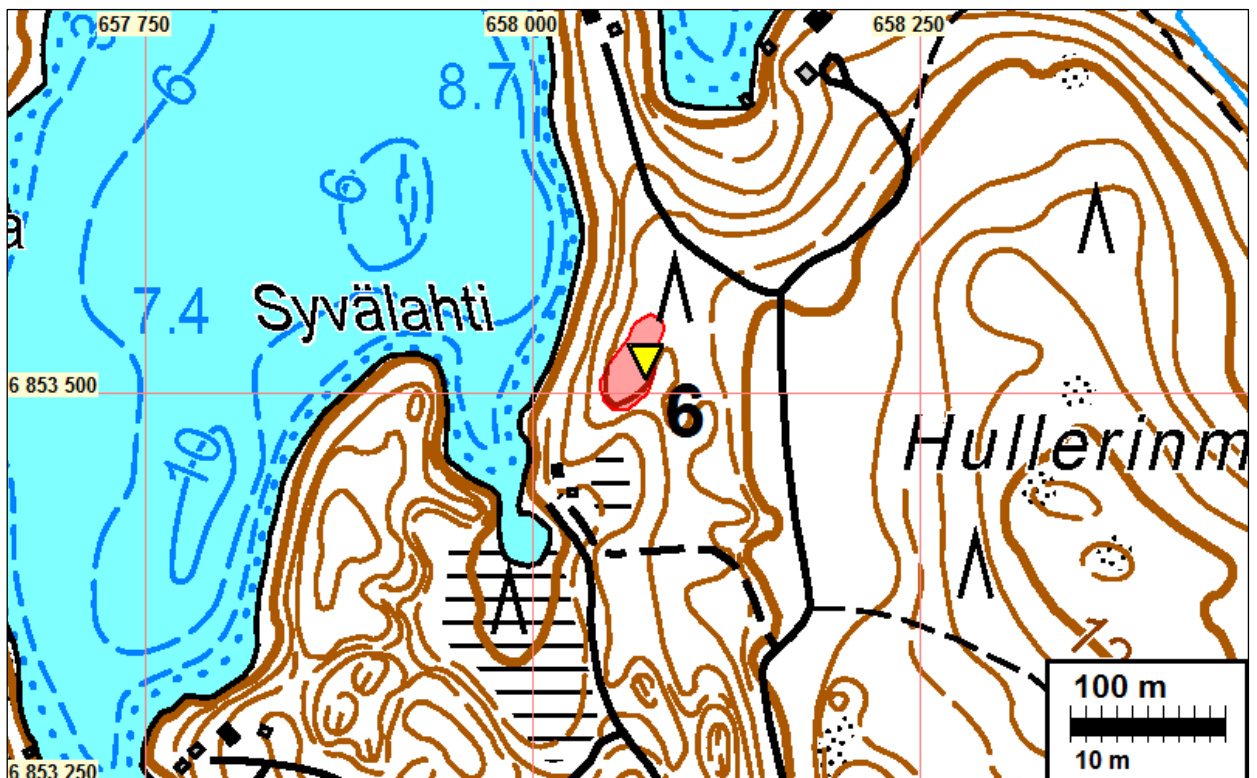
Kuopat ovat jonossa notkon länsireunan päällä, tasamaalla, mutta juuri kohdassa, josta maanpinta alkaa laskeutua notkoon. (Notko on itse asiassa suppa, joten sen reunat ovat varsin teräväpiirteiset.

Rinteet ovat kuitenkin notkon yläosassa, kuoppien kohdalla loivahkot.) Pohjoisimpana on muista erillään pyöreä kuoppa. Se sijaitsee notkon pohjoispäästä viitisen metriä pohjoiseen.

Siitä noin 25 m etelälounaaseen ovat muut 4-5 kuoppaa jonossa noin 20 m matkalla. Kuoppien halkaisija on 2-3 m ja ne ovat pyöreitä tai soikeita, paitsi eteläisen jonon toiseksi pohjoisin, joka on länsi-ikä-suunnassa pitkulainen (pituus noin 3 m, leveys 1 m). Kuoppien syvyys on noin 0,5 m paitsi eteläisimmän, joka on matala ja epäselvä. Kuopat ja niiden ympäristö ovat ehjiä.

Inventointi 2012

Hullerinmäen pyyntikuoppien pohjalle tehtiin inventoinnissa joitakin kairanpistoja. Osassa erottui turpeen alla 40 cm:n paksuinen hiilikerros ja muissakin hiilensekaista maata. Tästä päätellen kyse ei ole pyyntikuopista, vaan hiilihaudoista.

Hullerinmäki.

Hullerinmäki

PARIKKALA UUKUNIEMI 10 MUSTIKKALAMPI

Mjtunnus: 891010010
 Rauh.lk: 2
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: valmistus, rautasulatto
 Koordin: N: 6850 344 E: 656 257 Z: 82
 X: 6849 650 Y: 4498 060
 P: 6853 200 I: 3656 490

Tutkijat: Antti Bilund 1996 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Uukuniemen kirkolta 4.4 km SW, 100 m Mustikkalammen eteläkärjestä etelään.

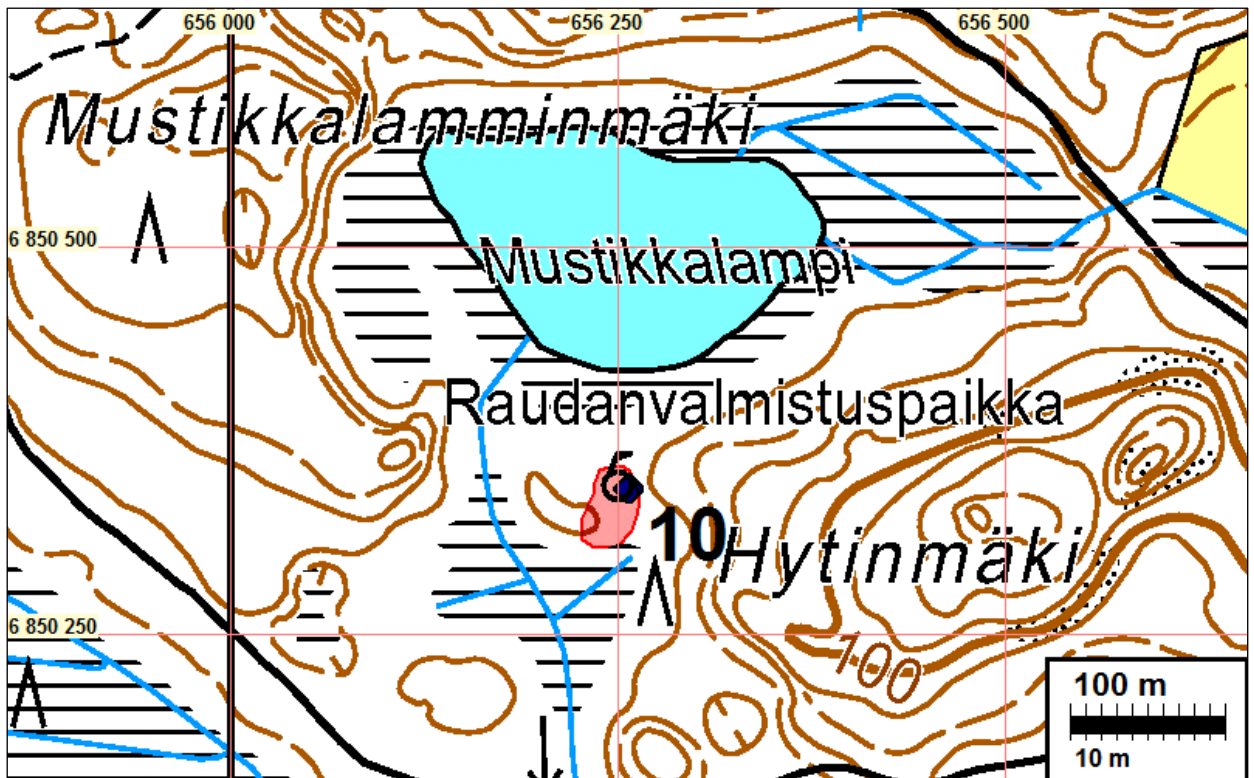
Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Raudanvalmistuspaikka ja hiilihauta, hajalle kaiveltu. Hiekkakumpareen pää soistuneessa notkelmassa.

Bilund 1997: Raudanvalmistuspaikka sijaitsee Mustikkalammesta etelään, Koirasuolle laskevan suonotkon keskellä olevan, noin sata metriä pitkän ja muutamankymmenen metrin levyisen harjumaisen hiekkakumpareen itäpäässä. Itäpuolella oleva notkelma on paikan kohdalla kapea, vain noin 10 m levyinen. Sen takana, Mustikkalammen kaakkoispuolella on korkea Hytinmäki. Mäen alarinteet ovat hiekkamaata, ja muillakin suunnilla noin 200 m läpimittaista lampea ympäröivät hiekkakankaat. Lammen rannat ovat kuitenkin soiset. Havaitsin raudanvalmistuspaikan, kun tarkastin Mustikkalammen ympäristöä kartalla esiintyvän Hytinmäen raudanvalmistukseen viittaavan nimen perusteella. Sitten on selvinnyt, että ainakin Leena Lehtinen on aiemmin käynyt paikalla harrastaja-arkeologi Ensio Fihlmanin opastamana. Kohdetta ei kuitenkaan liene aiemmin dokumentoitu. Raudanvalmistuspaikalla on sulatusuuni ja hiilihauta. Edellinen sijaitsee kumpareen itäpään koilliskärjessä, kohdassa, jossa rinne laskeutuu melko jyrkkänä notkoon. Hiilihauta on siitä 10–20 m etelään, harjanteen kärjen itään-kaakkoon laskevalla laella.

Koko raudanvalmistuspaikka on pahasti tuhoutunut kaivinkoneella tapahtuneen kaivelun seurauksena. Ilmeisesti tarkoituksena on ollut vain "tutkia" paikkaa, sillä hiekkaa paikalta ei ole otettu, eikä kaivuujälkiä ole muualla kuin raudanvalmistuspaikan kohdalla. Kaivelu on tapahtunut jäljistä päätellen vain muutamia vuosia sitten, mutta kuitenkin ennen kuin paikka on tullut arkeologien tietoon, sillä paikka oli samassa kunnossa jo Lehtisen käydessä siellä.

Inventointi 2012

Aiemmin löytyneiden sulatusuunin N 6850344 E 656247 ja hiilihaudan N 6850335 E 656249 lisäksi paikalla todettiin tervaränni N 6850321 E 656240, jonka laajuus on 7 x 2 metriä.

Mustikkalampi hiilihauta. kuvattuna kaakkoon.

Mustikkalampi raudanvalmistuspaikka. kuvattuna itään.

Mustikkalampi tervaränni. Kuvattuna etelään.

PARIKKALA UUKUNIEMI 11 LINTUNEN

Mjtunnus: 891010011
 Rauh.lk: 2
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6854 020 E: 657 629 Z: 93
 X: 6853 260 Y: 4499 600
 P: 6856 870 I: 3657 870

Tutkijat: Markus Hiekkänen 1993 irtolöytö, Antti Bilund 1996 inventointi, Ville Laakso 1997 irtolöytö, Olavi Ahokas 2002 ei määritelty, Antti Bilund 2003 inventointi.

Löydöt: KM-RH 97017:2, 2 kpl, saviastianpaloja, Antti Bilund 1997, diar. 4.4.1997, Sekoitteena jonkin verran melko karkeaa hiekkaa/kivimurskaa. Tummanharmaata - ruskeaa. Toinen pala on tasapohjaisen astian pohjan taitteesta. pintapoimintana pelloilta (kasvimaalta).
 :3, 2 kpl, saviastianpaloja, Sekoitteena jonkin verran kiillepitoista hiekkaa/kivimurskaa, ehkä hiukan hienojakoista shamottea. Väri vaalean punertava-harmaa. pintapoimintana pelloilta (kasvimaalta).
 :4, 3 kpl, saviastianpaloja, Sekoitteena runsaasti hienoa hiekkaa/hietaa ja shamottea, joka on osittain karkearakeista. Väri kellanharmaa, sisäosa osin harmaampi. Tehty pyörällä, pinnat sileät. Reunapala. pintapoimintana pelloilta (kasvimaalta).
 :5, 1 kpl, saviastianpaloja, Sekoitteena hyvin runsaasti hienoa hiekkaa/hietaa ja vähän karkeaa hiekkaa. Väri vaalean kellanruskea. Ilmeisesti tehty pyörällä (pala on kulunut). pintapoimintana pelloilta (kasvimaalta).
 :6, 1 kpl, saviastianpaloja, Sekoite hyvin hienojakoista. Väri pinnoilla kellanpunertava, sisäosassa vaalean harmaa. Tehty pyörällä, pinnat sileät. pintapoimintana pelloilta (kasvimaalta).
 :7, 13,22 g, 2 kpl, saviastianpaloja, Sekoitteena hiekkaa ja/tai kivimurskaa. Aines vaaleaa, väri valkea - vaalean punertava. Pyörällä tehtyä, pinnat sileät. Palat eri astioista, toinen pohjan taitteesta, siinä sisäosa harmaa. pintapoimintana pelloilta (kasvimaalta).
 :8, 8,56 g, 2 kpl, saviastianpaloja, Punasavikeramiikkaa, sekoitteena vähän hiekkaa. Polttotasainen, väri punaruskea. Tehty pyörällä, pinnat sileät, sisäpinnalla kellertävä lasitus. Toinen pala reunasta, reuna vähän sis. paksu. pintapoimintana pelloilta (kasvimaalta).

Sijainti: Paikka sijaitsee Uukuniemen kirkolta 0.9 km W, Kirkkolammen länsirannalla, 150 m rannalta.

Huomiot: Antti Bilund 1997: Keramiikkaa ja muita asuinpaikkalöytöjä pellossa. Alue on peltoa, joka enimmäkseen metsitettyä pienen mäen laella. Asuinpaikka sijaitsee 15–20 m Kirkkolammen pinnan yläpuolelle kohoavalla, noin 200 m läpimittaisella mäellä. Mäen laella on vielä vuoden 1975 peruskartassa peltoja, mutta nykyisin ne on lähes kokonaan istutettu metsäksi. Maaperä on hiekkamoreenia. Kiviä on ollut jonkin verran, mutta ne on raivattu peltojen laiduille. Mäen laella on muutamia kalliopaljastumia. Nykyisin mäellä ei ole asutusta, mutta sen itärinteen juurella rannalla on kesämökkejä. Mäen yli kulkee tie, joka tulee luoteesta ja loppuu mäen itäreunalle, mökkien yläpuolelle. Kävin paikalla ensimmäisen kerran kesällä 1995 ja toisen kerran syksyllä 1996. Kummallakin kerralla ainoa alue, jossa paljasta

maata oli näkyvässä, oli parin aarin kokoinen kasvimaan mäen laen etelälaidalla. Metsittämätön alue on jonkin verran laajempi.

Kasvimaasta löytyi runsaasti keramiikkaa. Löytöjen joukossa on tummaa hiekkaa ja kivimurskasekoitteista (KM-RH 97017:2-3), hienosekoitteisempaa kellanruskeaa (KM-RH 97017:4-6) ja vaaleaa (KM-RH 97017:7) keramiikkaa. Myös lasitettua punasavikeramiikkaa (KM-RH 97017:8) oli runsaasti, mutta sen osuus näytti olevan suhteellisen pieni. Maassa oli myös hyvin runsaasti nauvoja ja epämääräisiä rautaesineen katkelmia. Talteen otettiin vain pieni rautaveitsi, joka teränsä muodon perusteella tuo mieleen partaveitsen (KM-RH 97017:1). Samalta mäeltä on aiemmin toimitettu Kansallismuseon rakennushistorian osastolle maalöytöjä (KM-RH 88089:1-2), muun muassa 1800-luvulle ajoitettu lukko. (Siinä yhteydessä paikalle nimeksi on mainittu Lintunen, ja paikalla sanotaan olleen asutusta 1800-luvulla).

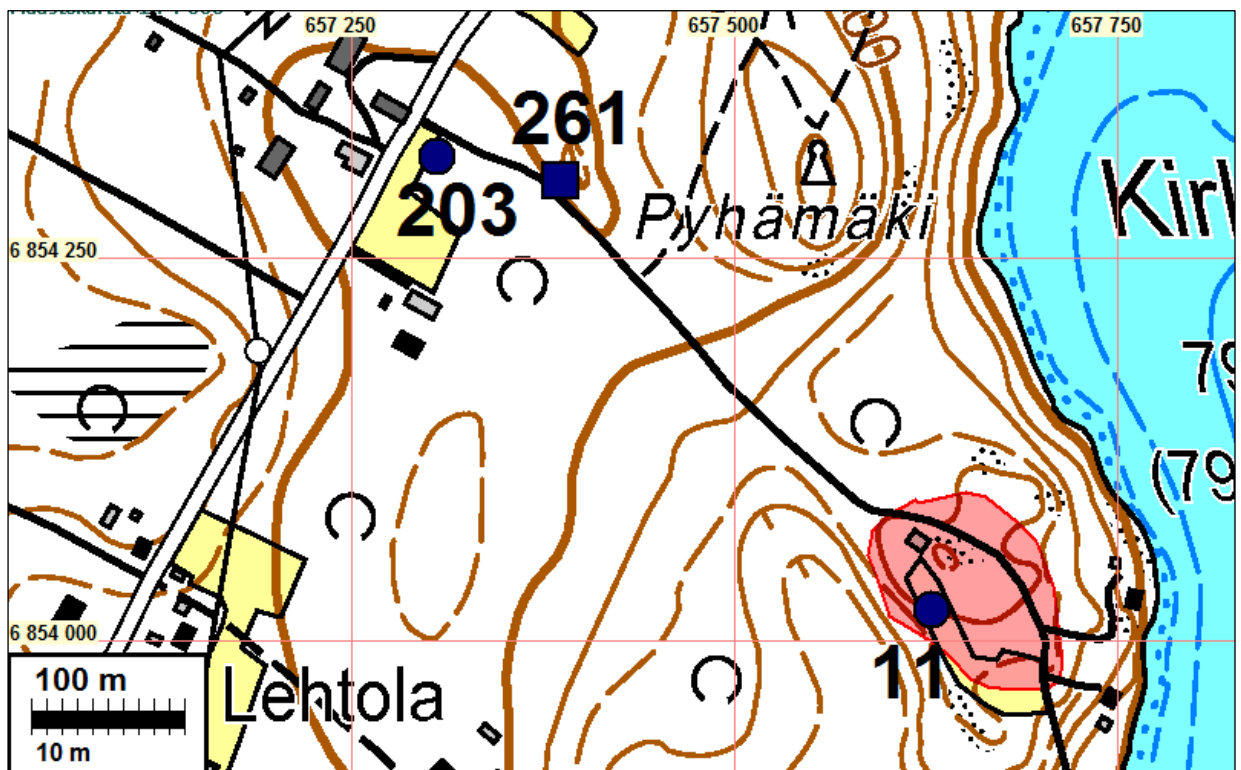
Kasvimaassa todettujen löytöjen runsaudesta päätellen mäen laen eteläosassa on ollut asutusta. Vaikka löydetty keramiikka ei olekaan kovin tarkasti ajoitettavissa, lienee osa siitä, karkeasekoitteinen tumma keramiikka, kuitenkin ainakin muutamien satojen vuosien ikäistä, ja siten viime vuosisadan asutusta vanhempaa.

Mitään selvästi esihistoriallista paikalta ei löytynyt. Asuinpaikan laajuutta ei puutteellisten havaintomahdollisuuksien vuoksi ole mahdollista arvioida.

Muinaisjäänösrekisteri: Paikalta on löydetty metallinilmaisimella runsaasti metalliesineitä ja rahoja sekä pintapöiminnassa karjalaista keramiikkaa ja lasitettua punasavikeramiikkaa. Vanhin ajoitettava löytö on venäläinen livana Julman (1533–1584) aikainen tipparaha.

Inventointi 2012

Asuinpaikan pohjoispuolelle tehtiin inventoinnissa useita koekuoppia, mutta uusia havaintoja ei saatu. Potentiaalinen muinaisjäänösalue arvioitiin topografian perusteella ja sen reunat mitattiin gps:llä.

Lintunen raivauskasa. Kuvattuna koilliseen.

Lintunen.

PARIKKALA UUKUNIEMI 12 TIITTALA

Mjtunnus: 891010012
 Rauh.lk: 2
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: asuinpaikka
 Koordin: N: 6851 650 E: 659 410 Z: 85
 X: 6850 810 Y: 4501 270
 P: 6854 500 I: 3659 650

Tutkijat: Antti Bilund 1996 inventointi

- Löydöt: KM-RH 97014:10, 4,68 g, 1 kpl, saviastianpaloja, Antti Bilund 1996, diar. 4.4.1997, Seinän paksuus 6 mm. Sekoitteena runsaasti hienoa, kiillepitoista hiekkää. Väri sisällä tummanharmaa, ulkopinnalla musta ja sisäpinnalla (1 mm) vaalean punertava. Pinnat sileät. pintapoimintana kynnöspellolta.
- :11, 4,87 g, 1 kpl, saviastianpaloja, Seinän paksuus 7 mm. Sekoitteena melko runsaasti karkeaa hiekkää, mahdollisesti shamottea. Väri vaalean ruskea. Pinnat melko sileät. pintapoimintana kynnöspellolta.
- :12, 3,21 g, 1 kpl, saviastianpaloja, Sekoitteena runsaasti hienoa hiekkää-hietää ja vähän karkeampaa hiekkää, mahdollisesti shamottea. Väri vaalean punaruskea. Pala on kulunut. pintapoimintana kynnöspellolta.
- :13, 5,74 g, 2 kpl, saviastianpaloja, sekoitteena runsaasti hienoa hiekkää-hietää ja vähän karkeampaa hiekkää. Väri vaalean kellanharmaa. Palat ovat kuluneita. pintapoimintana kynnöspellolta.
- :14, 7,09 g, 2 kpl, saviastianpaloja, Sekoitteena hiekkää, toisessa palassa enemmän, toisessa vähemmän. Aines valkeaa. Toinen pala valkea, toinen vaalean punertava. Pinnat sileät. pintapoimintana kynnöspellolta.
- :15, 3,82 g, 1 kpl, saviastianpaloja, Seinän paksuus 6 mm. Sekoitteena hyvin hienoa hiekkää-hietää. Aines vaaleaa, väri vaalean punertava. Tehty pyörällä, pinnat melko sileät. pintapoimintana kynnöspellolta.
- :16, 32,82 g, 5 kpl, saviastianpaloja, Punasavikeramiikkaa, paljain silmin erottuvaa sekoitetta ei juuri ole. Punaruskeaa tasaisesti poltettua. Sisäpinta tai molemmat lasitettu. Pyörällä tehtyä, reuna ulos paksunnettu, pintapoimintana kynnöspellolta.
- :17, 160 g, 1 kpl, hioin, Mitat: 137 x 39 x 16 mm. Hienorakeista, vaalean ruskeanharmaata liusketta. Hiottu poikki leikkaukseltaan litteän kahdeksankulmaiseksi. Sivujen leveydet 25–30 mm (liusk. suunt.), 3 mm (kohtis.) ja 8-12 mm (viistot). Pintapoimintana kynnöspellolta.
- :2, 9 g, 1 kpl, vyönsolki, Mitat: 30 x 25 x 4 mm. Kehä suorakaiteenmuotoinen, poikkitaangan kahteen yhtä suureen o saan jakama. Pitkien sivujen ulkoreunat koverat, keskellä kolme ulkonevaa pykälää, valettu, alapinta epätasainen. Metallinilmaisimella kynnöspellolta.
- :3, 2,48 g, 1 kpl, metallilevy, Mitat: 26 x 22 x 0 mm. pronssia tai kuparia, lähinnä suorakulmion muotoinen, yksi reuna muotoiltu symmetrisesti keskeltä jonkin verran ulkonevaksi, reunan vieressä kolme reikää, vastakkaisella reunalla lovi. Metallinilmaisimella kynnöspellolta.
- :4, 5,44 g, 1 kpl, nappi, Mitat: 20 x 20 x 9 mm. pyöreä, levymäinen (paksuus 2-3 mm), yläpinta on suora ja siinä on matalista kuopista muodostuva epäselvä kuvio, alapinnalla ulkoneva, reiällinen kiinnityslenkki. Metallinilmaisimella kynnöspellolta.
- :5, 1,74 g, 1 kpl, metallilevy, Mitat: 17 x 17 x 1 mm. pyöreä, ohutta, ainakin reunoilta kaksinkertaista levyä, ulkopinta harmaa, murtopinnat valkeat. Metallinilmaisimella kynnöspellolta.
- :6, 4,24 g, 1 kpl, saviastianpaloja, Seinän paksuus 6 mm. Sekoitteena karkeaa hiekkää. Punertavan ruskeaa - mustaa. Tehty pyörällä, ulkopinta sileä, sisäpinta karhea. Reunapala, sisäkulma sisään paksunnettu, ulkokulma pyörästetty, alla pykälä. Pintapoimintana kynnöspellolta.
- :7, 3,63 g, 1 kpl, saviastianpaloja, Seinän paksuus 7 mm. Sekoitteena runsaasti hienoa hiekkää. Poltto tasainen, väri lähes musta. Tehty pyörällä, pinnat sileät. Reunapala, reunan ulkokulma, kiilamainen, voimakkaasti ulospäin suuntautuva. Pintapoimintana kynnöspellolta.

:8, 11,35 g, 1 kpl, saviastianpaloja, Seinän paksuus 5 mm. Sekoitteena vähän hiekkaa, aines vaaleaa. Poltto tasainen, väri vaalean harmaa, ulkopinnalla lähes musta pinnoite. Tehty pyörällä, pinnat sileät. Reuna ylös suuntautuva, alla kaulus. Pintapoimintana kynnöspellolta.

:9, 4,32 g, 2 kpl, saviastianpaloja, Seinän paksuus 5 mm. Sekoitteena hienoa ja karkeahkoa hiekkaa. Väri sisäpinnalla ja sisäosassa punaruskea, ulkopinnalla tummanharmaa. Pinnat sileät. Pintapoimintana kynnöspellolta.

Sijainti: Paikka sijaitsee Uukuniemen kirkolta 2.6 km S, Kokonlahden pohjassa, 100 m päässä rannalta, Tiittalan talon eteläpuolella.

Huomiot: Antti Bilund 1997: Keramiikkaa ym. asuinpaikkalöytöjä pellossa. Paikka on peltona oleva loiva hiekkaharjanne lähellä rantaa. Asuinpaikka sijaitsee kumpuilevassa maastossa, vähäisellä eteläkaakkoon pistävällä harjanteella. Ympäristö on peltoa 100- 200 m säteellä paitsi idässä ja pohjoisessa. Pohjoisessa on Tiittalan talon pihapiiri, jonka erottaa löytöalueesta itään, ja kauempana Kokonlahden rantaa seuraten etelään, Mustaniemeen, menevä tie. Idässä on noin 5 m korkuinen loiva peltorinne, jonka juurella, noin 50 m päässä, Pyhäjärven ranta on ollut ennen järvenlaskua. Maaperä on vähäkivistä hieta-hiekkamaata.

Tarkastin paikan 25.9.1996 uukuniemeläisen Erkki Kokon ilmoituksen perusteella. Hänen mukaansa paikalta on löytynyt "ruukun palasia". Mukana oli myös harrastaja-arkeologi Olavi Ahokas, joka tutki aluetta metallinilmaisimella. Paljasta maata oli vain tien etelälaidalla Tiittalan talon kohdalla, missä oli parin aarin laajuinen perunamaa (karttaliitteessä tilan 1:10 puolella). Kävin paikalla vielä myöhemmin syksyllä, jolloin koko Tiittalan eteläpuolisen pellon itäosa (tilan 1:11 puoli) oli kynnettyinä.

Pellolta löytyi runsaasti erilaista keramiikkaa. Tummaa, ruskeaa tai mustaa, hiekkai- tai kivimurskasekoitteista, pyörällä tehtyä keramiikkaa, valkosavikeramiikkaa ja muuta tavallisesta punasavikeramiikasta poikkeavaa (KM-RH 97014:6-15) löytyi 30-40 m levyiseltä alueelta tien eteläpuolelta, sekä perunamaalta että idempää, tilan 1:11 puolelta. Eniten sitä oli lähellä tietä. Niukasti karkeampaa sekoitetta sisältävää, usein lasitettua punasavikeramiikkaa (KM-RH 97014:16) oli paljon laajemmalla alueella, itse asiassa koko eteläpuolisella pellolla 150 m päässä etelässä olevalle harjulle saakka.

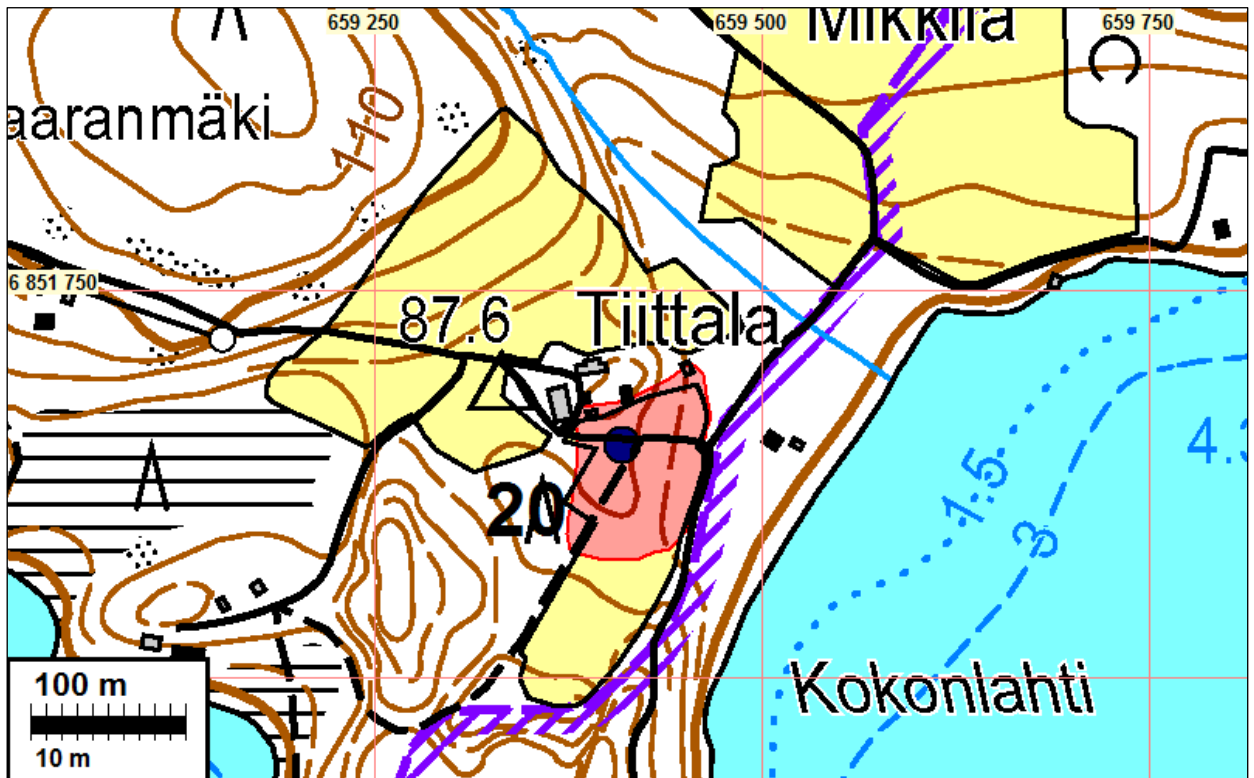
Perunamaalla oli alueen pieni pinta-ala huomioon ottaen runsaasti metallista pienesineistöä (KM-RH 97014:1-6, epämääräisiä katkelmia ja nauvoja ei otettu talteen). Muulta osin aluetta ei metallilöytöjen osalta tutkittu. Runsaslöytöisellä alueella harjanteen laella ja siltä kohtaa itään laskevalla rinteellä maa oli selvästi tummempaa kuin etelämpänä pellolla. Tarkastushavaintojen perusteella Tiittalan eteläpuolisella pellolla on asuinpaikka, joka todennäköisesti ajoittuu historialliselle ajalle. Mitään selvästi esihistoriallista ei löydetty. Asuinpaikka rajoittunee harjanteen laelle ja siitä itään laskevan rinteiden yläosaan. Etelässä se ulottuu noin 40 m päähän tiestä. Tien pohjoispuolella sen laajuutta ei puutteellisten havaintomahdollisuuksien vuoksi voitu määrittää. Todennäköistä kuitenkin on, että se jatkuu ainakin jonkin matkaa myös pohjoiseen (kartassa tilan 1:42 puolelle).

Inventointi 2012

Alueen pellot olivat kasvipeitteisiä, eikä asuinpaikan laajuudesta saatu uusia havaintoja. Todennäköinen muinaisjäännosalue arvioitiin topografian perusteella mitaten GPS-laitteella.

Tiittala. Asuinpaikka sijoittuu vasemmalla näkyvän päärakennuksen ja kaukana keskellä näkyvän ihmishahmon väliin. Kuvattuna koilliseen.

PARIKKALA UUKUNIEMI 13 UITUNLAHTI

Mjtunnus: 891040013
 Rauh.lk: 2
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: löytöpaikka

Koordin: N: 6854 713 E: 658 318 Z: 82
 X: 6853 920 Y: 4500 320
 P: 6857 560 I: 3658 550

- Tutkijat Antti Bilund 1996 inventointi, Antti Bilund 2003 tarkastus
- Löydöt: KM-RH 97015:10, 1,56 g, 1 kpl, sulanutta metallia, Olavi Ahokas 1996, diar. 4.4.1997, Pieni pisara. Pinnalla tumma patina, mutta rikkoutuneissa kohdissa näkyy kuparille tyypillinen vihreä väri. Pintapoimintana kynnöspellolta.
- :11, 16,87 g, 1 kpl, rautaveitsi, Mitat: 88 x 13 x 3 mm. Terää jäljellä 60 mm, kärjestä puuttuu n 10 mm, leveys tyvestä 13 mm, paksuus hamarasta 3 mm, poikkileikkaus kiilamainen, kahvan ruodossa kiinni puun (?) jäännöksiä. Pintapoimintana kynnöspellolta.
- :12, 38,62 g, 1 kpl, lukko, Mitat: 54 x 29 x 18 mm. Pesä neliö, 25x25 mm, ylälaidasta 18 mm paksu, suippenee alas (poikkileikkaus lähes suorakolmio). Av.reikä pesän päässä. Pesän yläpinnalla kiskot, joiden välistä haan päät menevät pesään. Pintapoimintana kynnöspellolta.
- :13, 93,9 g, 1 kpl, rautanaula, Mitat: 100 x 0 x 0 mm. pintapoimintana kynnöspellolta.
- :14, 23,14 g, 1 kpl, rautanaula, Mitat: 120 x 0 x 0 mm. kynnöspellolta.
- :15, 7,06 g, 1 kpl, rautanaula, Mitat: 78 x 0 x 0 mm. kynnöspellolta.
- :16, 13,74 g, 1 kpl, rautanaula, Mitat: 70 x 0 x 0 mm. kynnöspellolta.
- :17, 6,84 g, 1 kpl, rautanaula, Mitat: 37 x 0 x 0 mm. kynnöspellolta.
- :18, 1,72 g, 1 kpl, saviastianpaloja, Seinän paksuus 4 mm. Sekoitteena kiillepitoista hiekkaa. Väri lähes musta. Tehty pyörällä, varsinkin sisäpinnalla on melko voimakas naarmutus dreijauksen jäljiltä. Reuna on paksunnettu ja seinämä on profiloitu. Pintapoimintana kynnöspellolta.
- :19, 11,16 g, 1 kpl, saviastianpaloja, Seinän paksuus 6 mm. Sekoitteena hiekkaa. Aines vaaleaa, kermanväristä. Pala on astian pohjan taitteesta. Pinnat sileät, paitsi pohjan ulkopinta, jossa on kerros karkeaa hiekkaa. pohjan paksuus 4 mm. Pintapoimintana kynnöspellolta.
- :2, 20,79 g, 1 kpl, lukko, Mitat: 39 x 28 x 7 mm. Pesän kuori messinkiä, edestä katsottuna puolipyörän muotoinen, litteä, suora yläsivun kulmissa puolipyöreät korvakkeet. Rautainen haka, joka on nivelletty korvakkeisiin (ruosteessa). Tehdastekoinen? Pintapoimintana kynnöspellolta.
- :20, 57,91 g, 3 kpl, saviastianpaloja, Punasavikeramiikkaa, sekoitteena hiukan hiekkaa. Poltto on tasainen ja väri punaruskea. Sisäpinta on lasitettu. Pintapoimintana kynnöspellolta.
- :3, 3,53 g, 1 kpl, rautanaula, Mitat: 45 x 0 x 0 mm. pintapoimintana kynnöspellolta.
- :4, 3,53 g, 1 kpl, raha, Mitat: 22 x 0 x 0 mm. pintapoimintana kynnöspellolta.
- :5, 19,7 g, 1 kpl, rautanaula, Mitat: 116 x 0 x 0 mm. pintapoimintana kynnöspellolta.
- :6, 4,71 g, 1 kpl, rautanaula, Mitat: 30 x 0 x 0 mm. pintapoimintana kynnöspellolta.
- :7, 12,09 g, 1 kpl, rautaesineen katkelma, Rautaliuska (70x12x2 mm), päät pyöristetty, johon on toisesta päästä ja keskeltä niitattu samanlainen liuska. Myös toisessa päässä on niitin reikä. Toinen liuska ei ulotu siihen (poikki). pintapoimintana kynnöspellolta.
- :8, 4,35 g, 1 kpl, raha, Mitat: 26 x 0 x 0 mm. Puolikas. Pintapoimintana kynnöspellolta.
- :9, 1,21 g, 1 kpl, kuparilevy, Mitat: 19 x 16 x 0 mm. Lähes suorakulmainen vääntynyt kuparilevyn pala, jonka keskellä on lyömällä puhkaistu, epämääräisen muotoinen reikä. levyn paksuus noin puoli mm. pintapoimintana kynnöspellolta.
- Sijainti: Paikka sijaitsee Uukuniemen kirkolta 0.6 km N, Kirkkolammen Uitunlahden koillisrannalla.

Huomiot: Antti Bilund 1997: Metalliesine- ja keramiikkalöytöjä hajallaan pellolla. Alavaa hiekka-hietamaata lähellä rantaa, peltoa. Löytöpaikka on melko tasaista, loivasti luoteeseen-koilliseen laskevaa peltoa. Maaperä on lähes kivetöntä hietaa. Löytöaluetta rajaavat lännessä ja idässä tiet ja etelässä tonttialue. Pohjoisessa pelto ulottuu noin 200 m päähän. Myös kauempana etelässä ja tien takana idässä on peltoa. Lännessä tien takana on Kirkkolampi (Pyhäjärveä). Pelto 3-5 m Pyhäjärven pintaa ylempänä.

Ennen järvenlaskua ranta on lännessä ollut nykyisellä paikallaan. Itäpuolisen tien takana koillisessa oleva notko on saattanut olla nykyistä huomattavasti kosteampi. Harrastaja-arkeologi Olavi Ahokas löysi syksyllä 1996 pellolta rahoja, metalliesineitä ja niiden katkelmia ja keramiikkaa (KM-RH 97015:1–20). Pellolla oli tällöin avoimena muutaman kymmenen metrin levyinen kaista lännestä tien laidasta itään toisen tien laitaan asti.

Löydöt KM-RH 97015:1-3 ovat peräisin alueen länsipäästä (x = 6853 89, y = 4500 22), löydöt KM-RH 97015:4-7 keskiosasta (x = 6853 88, y = 4500 26) ja löydöt KM-RH 97015:8–20 itäpäästä (x = 6853 88, y = 4500 32).

Löydöistä ovat varmasti ajoitettavia 1600- ja 1700-lukujen rahat KM-RH 97015:1,4 ja 8. Muut metallilöydöt saattavat olla hyvinkin uusia. Saviastianpalat ovat varmaan historialliselta ajalta, palat KM-RH 97015:18–19 kuitenkin tavallista lasitettua punasavikeramiikkaa (KM-RH 97015:20) vanhempia.

Tarkastin itse löytöalueen myöhemmin 3.11.1996. Mitään Ahokkaan löydöistä oleellisesti poikkeavaa ei löytynyt. Selvästi asuinpaikkaan viittaavia löytöjä (keramiikkaa, palanutta savea, palanutta kiveä) oli pellolla mielestäni melko niukasti. Kohde on tässä luokiteltu hajalöytöpaikaksi, koska löydöt on kerätty laajalta alalta, eikä alueella ainakaan vielä ole havaittu löytökeskittymää, jossa olisi runsaammin selvästi ainakin useita satoja vuosia vanhoja asuinpaikkalöytöjä (erityisesti keramiikkaa). Erilaisten esineiden ja erityisesti vanhojen rahojen runsaus viittaa kuitenkin siihen, että vanhaa asutusta on ollut lähellä. Maaston perusteella talo tai talot olisivat voineet sijaita esimerkiksi löytöalueen eteläpuolisella kumpareella, joka on nykyään tonttialuetta.

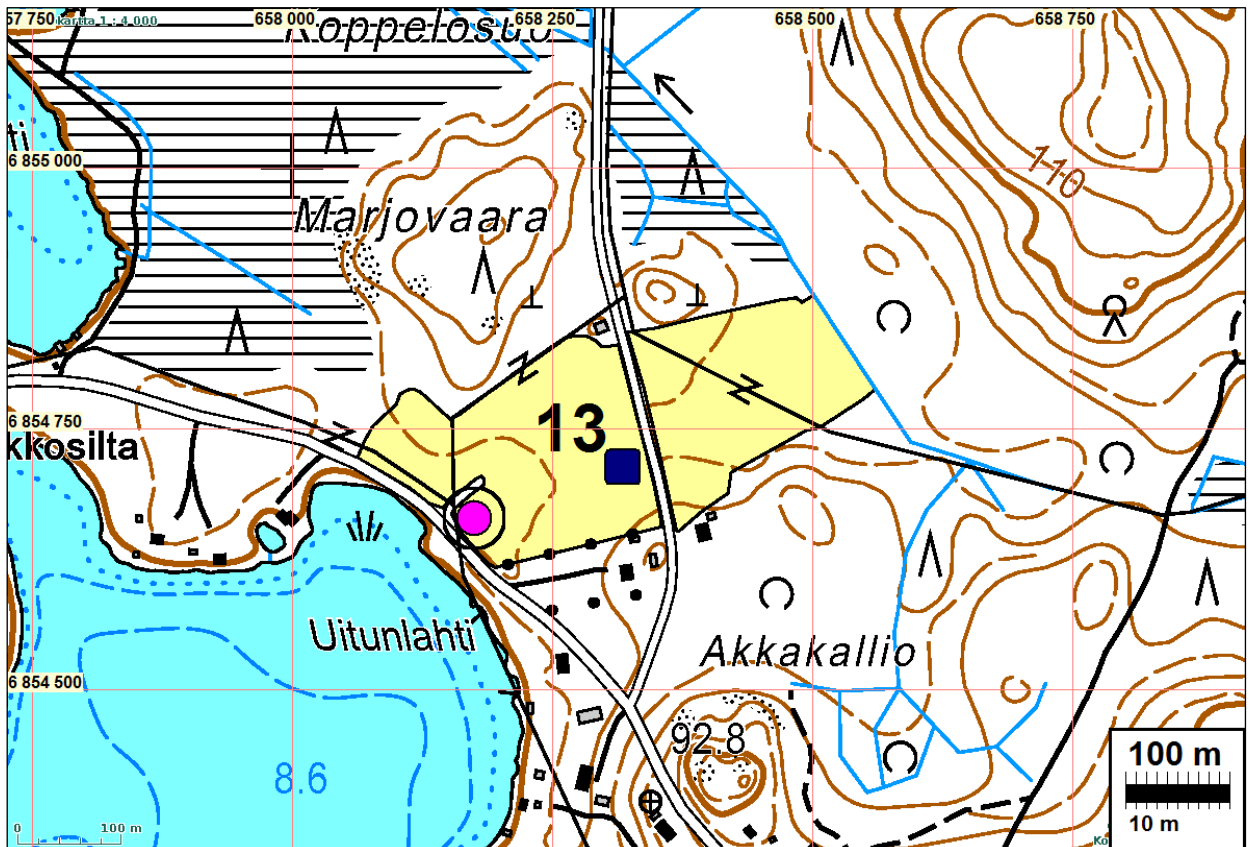
Inventointi 2012

Inventointia varten käytössä olleessa kaavoittajan kartassa oli yksi rakennuspaikka merkitty peltoalueen lounaisosaan eli juuri sille kohdalle, jolta on peräisin huomattava osa kohteen arkeologisista löydöistä. Rakennuspaikkaa on vaikea osoittaa samalla peltoalueella muuallekaan, koska historiallisen ajan asuinpaikan laajuudesta ei ole selkeää kuvaa – osa löydöistä viittaa myös siihen, että asuinpaikka on pesäkkeinen. Asutukseen liittyviä löytöjä on paitsi rannassa kulkevan tien vierestä, myös venesatamaan vievän tien varrelta (aiempien tutkimusraporttien lisäksi on saatu henkilökohtaisia tietoja suuren osan alueen löydöistä tehneeltä Olavi Ahokkaalta syksyllä 2012).

Inventoinnin yhteydessä Uitunlahden peltoalue oli kasvipeitteinen, eikä uusia havaintoja saatu. Peltoalueen topografiankaan perusteella ei voi rajata asutukselle soveliaista aluetta, vaan asuinpaikan rajojen ja säilyneisyyden määrittäminen edellyttää inventointia perusteellisempaa arkeologista tutkimusta, käytännössä laajahkoa koekaivausta.

Uitunlahti keskeistä asuinpaikkaa keskiosan kumpareiden kohdalla. Kuvattuna luoteeseen.

Suunniteltu uusi rakennuspaikka merkitty vaaleanpunaisella pallolla.

UUKUNIEMI 101 KANNAS 2

Rauh.lk: 0 (ei suojelukohde)

Mjtunnus: 1000019310

Ajoitus: kivikautinen

Laji: löytöpaikka

Koordin: N: 6854 949 E: 656 880

X: 6854 222 Y: 4498 894
P: 6857 823 I: 3657 113

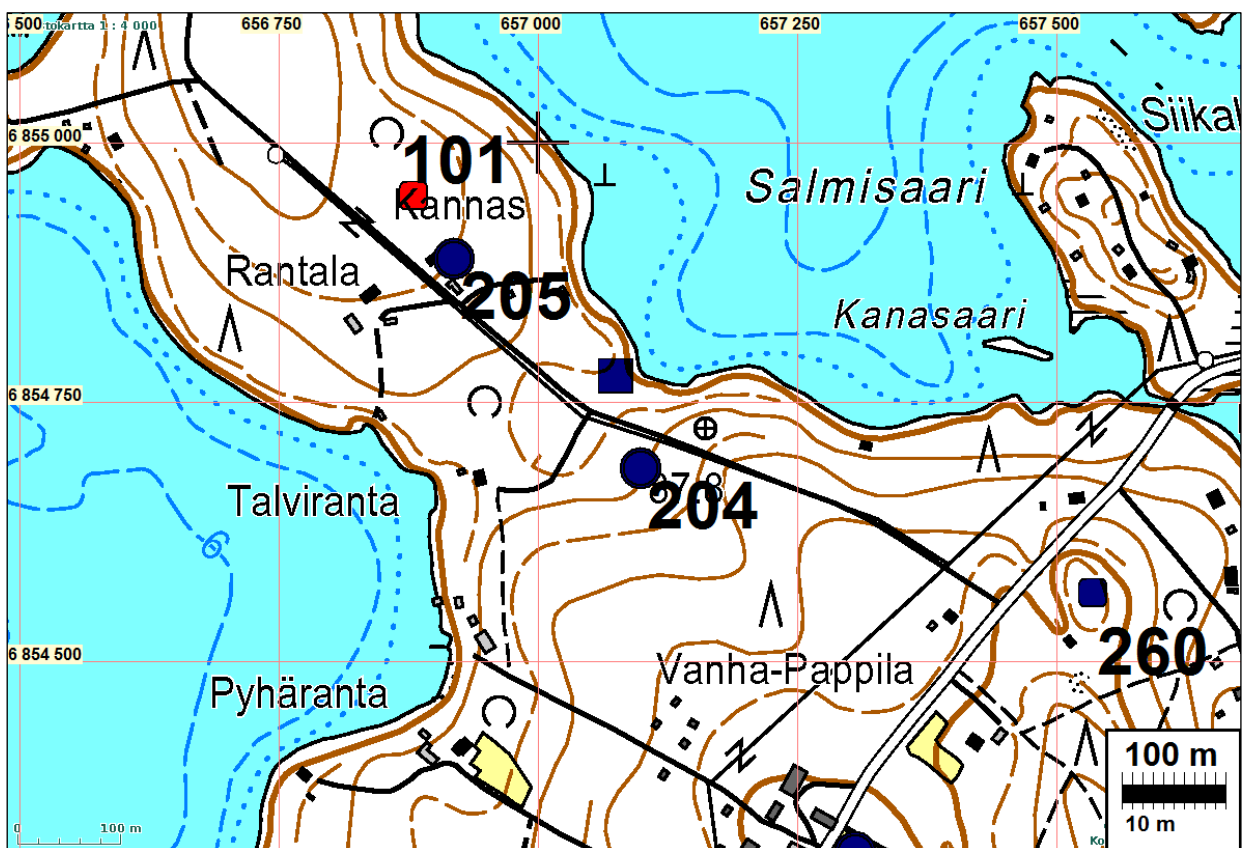
Tutkijat: ei tiedossa

Sijainti: Uukuniemen kirkosta 1,8 km luoteeseen

Huomiot: Nuolenkärjen katkelman löytöpaikka on Uukuniemen Papinniemen vievän tien koillispuolella, Kannaksen asuinrakennuksista noin 50 metriä pohjoiseen. Löytöpaikka on metsitettyä peltoa.

Inventointi 2012:

Kohdetta ei tarkastettu vuoden 2012 inventoinnissa.

PARIKKALA 201 UUKUNIEMI ERTONLAHTI

Mjtunnus: 1000010130
Rauh.lk: 2
Ajoitus: historiallinen
Laji: asuinpaikka: yksinäistalot

Koordin: N: 6853 897 E: 658 657 Z: 100
X: 6542 844 Y: 4486 485
P: 6856 771 I: 3658 891

Tutkijat: Antti Bilund 2003 inventointi, Olavi Ahokas 2004 ei määritelty, Johanna Enqvist ja Esa Mikkola 2008 inventointi

Sijainti: Uukuniemen kirkosta 0,25 km kaakkoon.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Kohde sijaitsee Kirkkolammen itärannalla, nykyisen Ertonlahden talonlänsipuolella. Isojakokartassa paikalle on merkitty tontti, joka on nykyisin rakentamaton. Tontilta on osin pintamaa kuorittu, koska sitä on käytetty väliaikaisena pysäköintialueena. Inventoinnin yhteydessä todettiin maaperän olevan hyvin tummaa ja siinä oli havaittavissa palanutta savea ja kiveä. Löytöinä varsinaiselta tonttialueelta talletettiin rauta- ja pronssiesineitä, niiden katkelmia sekä runsaasti karjalaista keramiikkaa.

Metalliesineiden joukossa oli myös rautakautisen enkolpiorannerankaan katkelma, joka vaikutti tarkoituksellisesti murretulta.

Selvästi eri-ikäisten esineiden esiintyminen samassa kontekstissa sekä niiden kunto saattavat viitata uusiokäyttöä varten varastoituihin romumetallikätköön. Löytöaineiston perusteella asuinpaikka ajoittunee 1500–1600-luvuille. Ertonlahden talon pelloilta löytyi niin ikään pronssiesineitä, rahoja, karjalaista ja valkosavikeramiikkaa sekä lasitettua punasavikeramiikka. Pintapöiminnassa todettiin myös rinnepellon alalaidassa lohkottujen kvartsien keskittymä, joka saattaa sijaintinsa puolesta olla kivikautinen asuinpaikka. Kvartsien joukossa ei kuitenkaan ole selviä ytimiä, esineitä tai iskoksia, joten on mahdollista että ne liittyvät historiallisen ajan toimintaan.

Inventointi 2012:

Alueelle tehtyjen aikaisempien tutkimusten havaintojen tarkkoja sijainteja ei pystytty tarkentamaan. Alue, jolta A. Bilund ja O. Ahokas ovat löytöjä ja muita muinaisjäännökseen liittyviä havaintoja keränneet, on ilmeisesti muinaisjäännösrekisterissä ilmoitetun koordinaattipisteen tienoilla, muutaman kymmenen metrin säteellä.

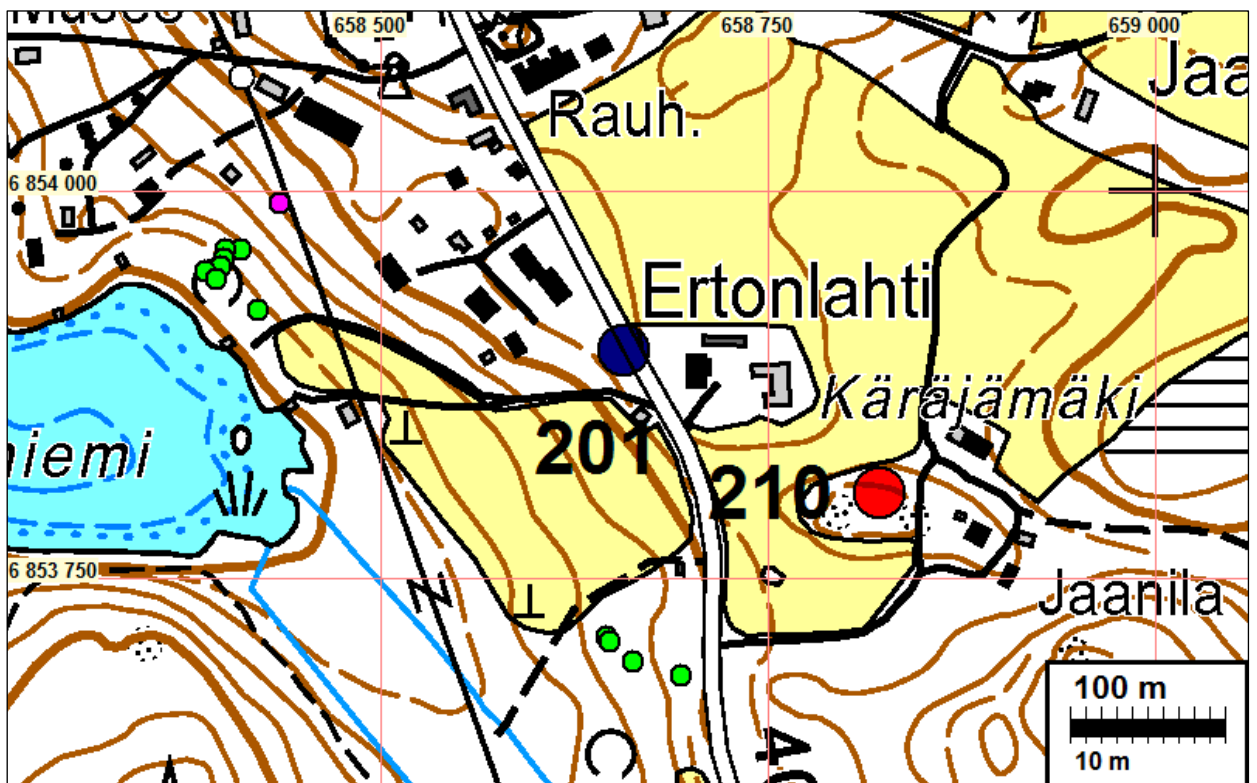
Antti Bilundin inventointikertomuksessaan mainitsema ”lohkottujen kvartsien keskittymä” pellon alalaidassa, lienee Bilundin kuvauksen perusteella jossain pisteen N 6853891 / E 658428 tienoilla – muutaman kymmenen metrin säteellä.

Asuinpaikan ympäristö on peltoa, joka vuoden 2012 inventoinnin aikana oli kasvi-peitteisenä, mikä rajoitti havaintomahdollisuuksia. Kohdepisteen länsipuolisen peltoalueen sekä pohjois-, että eteläpuolella oleville nykyisille metsäalueille – ilmeisesti kuitenkin varhaisemmille pelto tai laidunalueille – tehtiin yhteensä 12 koekuoppaa – 8 pellon pohjoispuoliselle ja 4 eteläpuoliselle alueelle. (Yhdestä peltoalueen pohjoispuolelle tehdystä koekuopasta löytyi runsaasti tiilensiruja (N 6853992 / E 658435), tätä havaintoa on pidettävä ajoitukseltaan nykyaikaisena, eikä siten kiinteään muinaisjäännökseen liittyvänä. Muista 11:sta koekuopasta ei saatu mitään viitteistä muinaisjäännöksistä.

Muinaisjäännösalueen säilyneisyyden kannalta on huomattava, että em. peltoalueen luotoispuolella, kymmenisen metriä metsän puolella, kulkee järveen laskeva viemärilinja. Tämä on metsittymisen perusteella rakennettu viimeisen 10 vuoden aikana.

Ertonlahden muinaisjäännöksen alueesta ei siis vuoden 2012 inventoinnissa saatu uusia havaintoja. Muinaisjäännöstä ei voine rajata topografian perusteella - sen rajojen ja säilyneisyyden määrittäminen edellyttää inventointia perusteellisempaa arkeologista tutkimusta, käytännössä koekaivausta.

Kohteelle ja sen ympäristöön ei toisaalta vuonna 2012 tietojen mukaan ollut rakennus- tai kaavoituspaineita.

Uukuniemi Ertonlahti historiallisen ajan asuinpaikka. Kuvattuna luoteeseen.

PARIKKALA 202 UUKUNIEMI VUOJOLAISEN NURMI

Mjtunnus: 1000010125
 Rauh.lk: 2
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: asuinpaikka: yksinäistalot

Koordin: N: 6854 024 E: 656 762 Z: 87
 X: 6853 304 Y: 4498 733
 P: 6856 898 I: 3656 995

Tutkijat: Antti Bilund 1996 tarkastus, Antti Bilund 2003 inventointi

Sijainti: Uukuniemen kirkosta 1,7 km länteen.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Kohde sijaitsee mäellä Pyhäjärven Katiskanlahden itärannalla, noin 150 metriä rantaviivasta. Paikalla on pieni kumpare, joka erottuu selvästi ympäröivästä rinteestä. Isojakokartassa kumpareelle on merkitty tontti (pappilan torppa); 1930-luvun pitäjänkartassa paikalla ei ole enää asutusta. Rinne on vielä 1970-luvulla ollut peltona, mutta kasvaa nykyisin istutettua koivikkoa. Rannassa on kesämökki. Alueelta on löytynyt metallinilmaisimella sekä koekuopituksessa metalliesineitä. Löytöjen perusteella, erityisesti karjalaisen keramiikan puuttumisen vuoksi, asuinpaikka vaikuttaa nuoremmalta kuin Uukuniemen kylän vanhimmat tunnetut historiallisen ajan asuinpaikat.

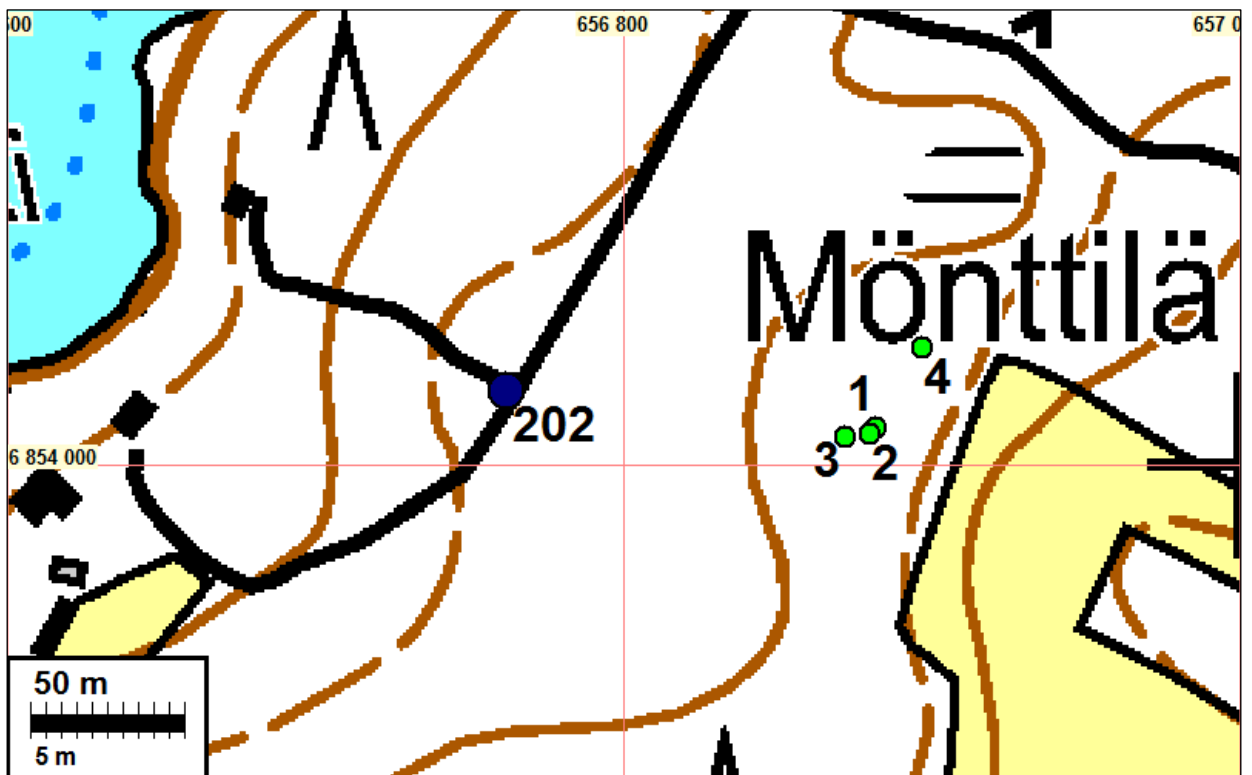
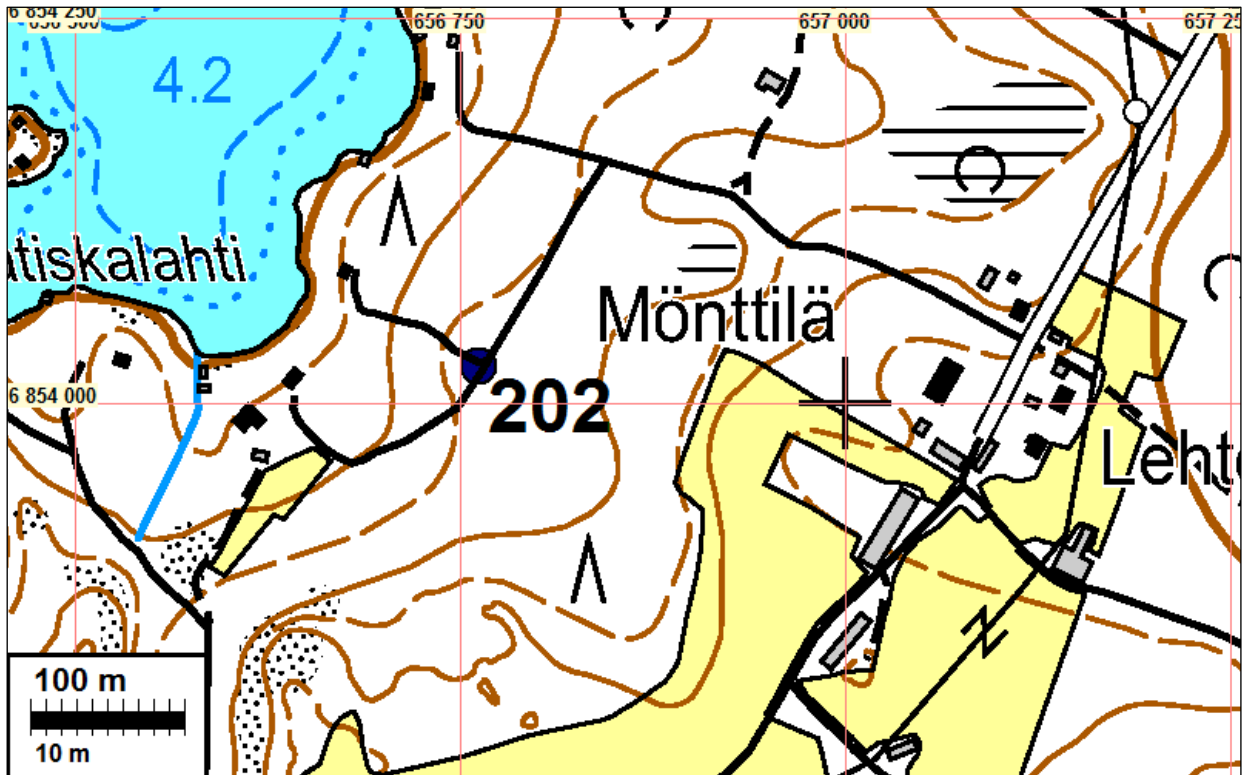
Inventointi 2012:

Muinaisjäännösrekisterissä ja inventointikertomuksessa olevia mainintoja Bilundin 2003 inventointikertomuksen kuvauksessa mainittuja löytöpaikkoja tai muitakaan havaintopaikkoja ei voida paikantaa. Havaintopisteet lienevät muutaman kymmenen metrin säteellä Museoviraston muinaisjäännösrekisterissä olevan koordinaatipisteen kohdalta.

Muinaisjäännöstä ei voi rajata topografian, eikä alueelle tehdyn koekuopituksen perusteella; sen rajojen ja säilyneisyyden määrittäminen edellyttää inventointia perusteellisempaa arkeologista tutkimusta, käytännössä koekaivausta. Asuinpaikan itäpuoleisessa metsässä todettiin joitakin kiviröykkiöitä, jotka ovat mahdollisesti raivausröykkiöitä.

Vuojolaisen nurmi raivauskivikkoa. Kuvattuna luoteeseen.

Asuinpaikan (202) itäpuoleiset röykkiöt

nro	N	E	Huomiot
1	6854012	656882	Raivausröykkiö 3x1,5 m
2	6854010	656880	Röykkiö
3	6854009	656872	Röykkiö
4	6854038	656897	Röykkiö 4*1,5 m

PARIKKALA 203 UUKUNIEMI VANHA-PAPPILA

Mjtunnus: 1000010111
 Rauh.lk: 2
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: asuinpaikka: kylänpaikat

Koordin: N: 6854 316 E: 657 306 Z: 100
 X: 6853 571 Y: 4499 290
 P: 6857 190 I: 3657 540

Tutkijat: Antti Bilund 2004 inventointi, Johanna Enqvist ja Esa Mikkola 2008 inventointi

Sijainti: Uukuniemen kirkosta 1,2 km länteen

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Kohde sijaitsee Kirkkolammen länsirannalla, vastapäätä Uukuniemen kirkonkylää. Paikalla sijainnut Uukuniemen entinen kirkkoherran pappila toimii nykyisin Savo-Karjalan Virkistyskeskuksena. Virkistyskeskus rakennuksineen sijaitsee kokonaisuudessaan kylätien luoteispuolella.

Pappilan tontti on kuitenkin aiemmin (mm. isojakokartassa) ulottunut myös tien toiselle puolelle, missä on muistitiedon mukaan sijainnut myös pappilan aiempi päärakennus.

Pappila on muodostettu v. 1696 yhdistämällä kolme talonpoikaistaloa, joten on todennäköistä, että paikalla on ollut asutusta jo aiemmin. 1900-luvulla tien kaakkoispuolinen alue on ollut ensin peltona ja sitten taimitarhana. Vuonna 1966 tai 1967 taimitarhasta löydettiin rahakätkö, jossa oli ruotsalaisia 1600-luvun rahoja. Alueelta on löytynyt koekuopituksen yhteydessä historiallisen ajan asuinpaikka-löytöjä mm. karjalaista keramiikkaa. Maaperä on myös paikoin erittäin tummaa.

Inventointi 2012

Uukuniemen entinen kirkkoherran pappila toimii nykyisin Savo-Karjalan Virkistyskeskuksena. Sen tontti ja kaikki rakennukset sijaitsevat kylätien luoteispuolella. Laaja tontti on kokonaan hoidettua piha-aluetta. Pappilan tontti on ulottunut aiemmin (esimerkiksi isojakokartassa) myös tien kaakkoispuolelle. Muun muassa pappilan aiempi päärakennus on muistitiedon mukaan sijainnut tien kaakkoispuolella. Pappila on muodostettu 1696 yhdistämällä kolme talonpoikaistaloa, joten on todennäköistä, että pappilan tontilla on asuttu jo ennen pappilan muodostamista. 1900-luvulla tien kaakkoispuolinen alue on ollut peltona ja sen jälkeen muun muassa taimitarhana. Vuonna 1966 tai 1967 taimitarhan alueelta maasta löydettiin rahakätkö, jossa oli ruotsalaisia 1600-luvun rahoja (KM-Rahak. 74028, löytöön on liitetty myöhemmin löytyneitä rahoja).

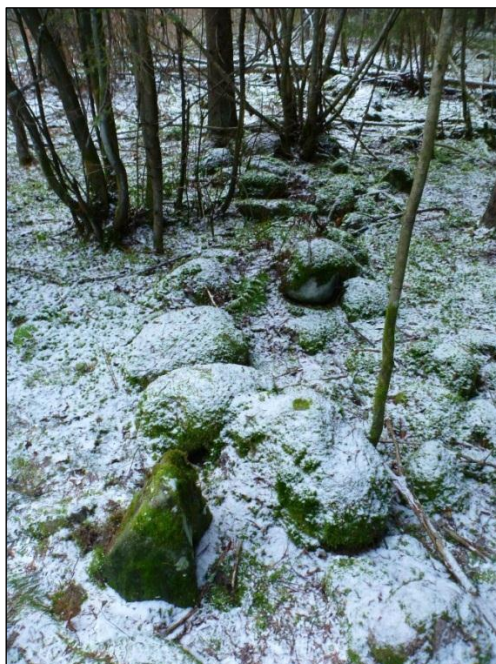
Topografialtaan alue on asuinpaikaksi hyvin sopiva. Paikalla on matala ja hyvin loivapiirteinen luoteeseen suuntautuva harjanne, jonka kärjessä Virkistyskeskuksen nykyinen tontti on. Harjannetta rajaa koillisessa kapea, mutta melko syvä, luoteeseen avautuva notko (suppa), jota kutsutaan paikkakunnalla luosoksi. Lounaassa on hyvin loivapiirteinen länteen avautuva notkelma. Kaakossa maasto alkaa laskea Kirkkolampeen päin noin 200 m päässä. Maaperä on hiekkaa. Alueen keskiosassa kasvaa nykyisin nuorta istutuskoivikkoa. Etelässä Melasen talon tontin ympärillä on myös avointa kesantopeltoa. Virkistyskeskuksen kohdalta kaakkoon, entiseen Lintusen taloon, lähtevän tien koillispuolella on metsittyvää kesantopeltoa.

Virkistyskeskuksen piha-alueella tien luoteispuolella ei inventoinnissa havaittu mitään vanhaan asutukseen viittaavaa. Virkistyskeskuksen kohdalle, kylätien ja Luoson väliselle alueelle, kaivettiin inventoinnissa kuusi koekuoppaa. Koillisimmasta, aivan luoson reunalle kaivetusta koekuopasta KK 1 ei löytynyt mitään vanhaan asutukseen viittaavaa, mutta kylläkin modernia jätettä. Luoson Vanha-Pappilan puoleista reunaa on ilmeisesti jonkin verran täytetty kivillä ja jätemaalla. Kaikista muista kuopista löytyi asuinpaikkalöytöjä, ja maa oli niissä tummaa. Löytöjen joukossa oli eri-ikäistä materiaalia karjalaisesta keramiikasta 1900-luvun jäteteeseen, mikä onkin luonnollista, koska Vanha-Pappila on ollut koko ajan asuttuna. Löytöjä ja varsinkin karjalaista keramiikkaa oli kuitenkin koekuopissa melko niukasti verrattuna niihin inventointikohteisiin (Kannas ja Ertonlahti), joissa koekuopat selvästi osuivat keskelle vanhaa tonttia.

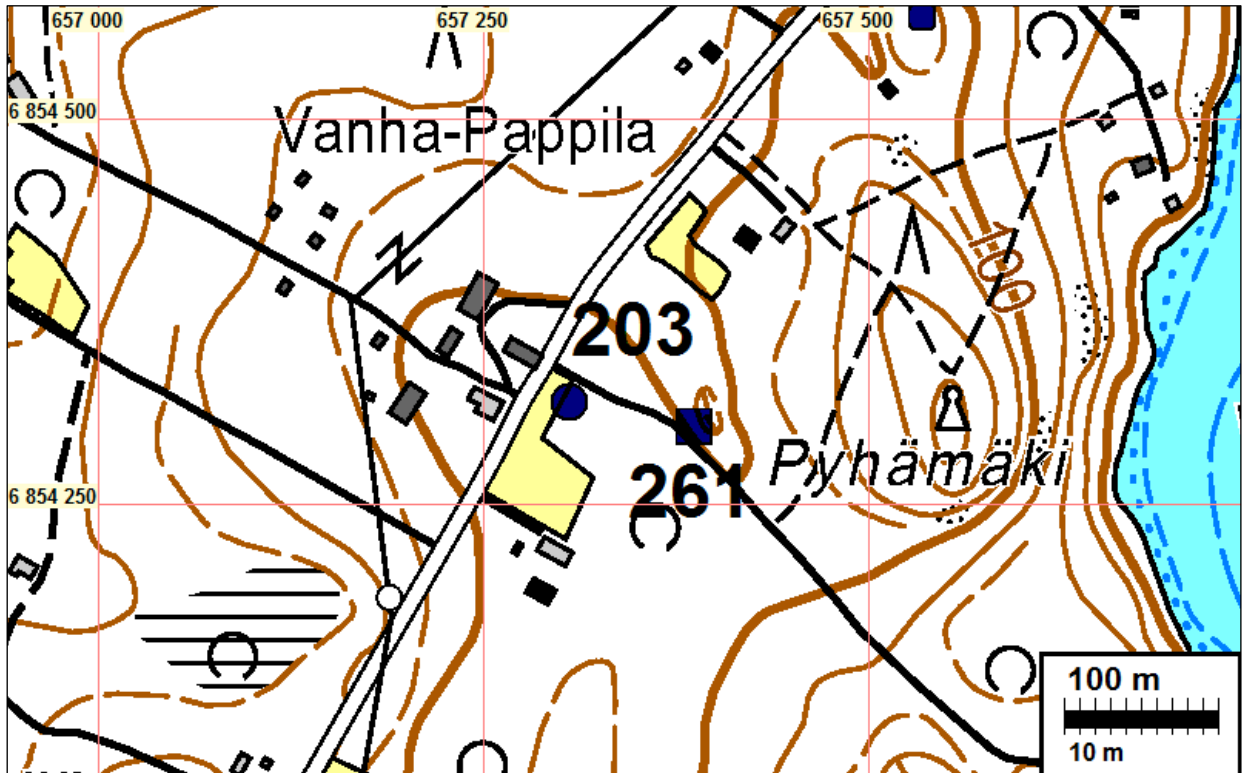
Myös etelämmäs Melasen talon entiselle pellolle kaivetut koekuopat koekuoppaa liittyvät Vanha-Pappilan alueeseen. Näistä löytyi asutukseen viittaavia löytöjä, muun muassa keramiikkaa, mutta löytötiheys on selvästi pienempi kuin lähempänä pappilan tonttia. Maa ei myös varsinkin kaukaisemmassa koekuopassa ollut yhtä tummaa ja likaista kuin muissa koekuopissa.

Vuoden 2004 inventoinnin löytöjen perusteella paikkaa voidaan pitää asuinpaikkana. Idässä muinaisjäänös ei näytä ulottuvan aivan Luoson reunalle, mutta kuitenkin hyvin lähelle sitä. On hyvin mahdollista, että Vanha-Pappilan runsaslöytöisin tonttialue on tien luoteispuolella Virkistyskeskuksen nykyisellä piha-alueella. Karjalaisen keramiikan esiintymisen ja rahalöytöjen perusteella Vanha-Pappila kuuluu ikänsä osalta ainakin inventoinnissa tarkastettujen asuinpaikkojen keskiryhmään, 1600-luvulle. Selviä merkkejä 1500-luvun asutuksesta ei kuitenkaan toistaiseksi ole.

Asuinpaikan ympäristö on pihapiiriä. Uusia havaintoja ei inventoinnissa saatu. Muinaisjäänöstä ei voi rajata topografian perusteella; sen rajojen ja säilyneisyyden määrittäminen edellyttää inventointia perusteellisempaa arkeologista tutkimusta, käytännössä koekaivausta

Kivijuonaketta Vanhan pappilan luoteispuolella.

PARIKKALA 204 UUKUNIEMI KASINLAHTI

Mjtunnus: 1000010110
 Rauh.lk: 2
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: asuinpaikka: yksinäistalot

Koordin: N: 6854 686 E: 657 099 Z: 83
 X: 6853 950 Y: 4499 101
 P: 6857 560 I: 3657 333

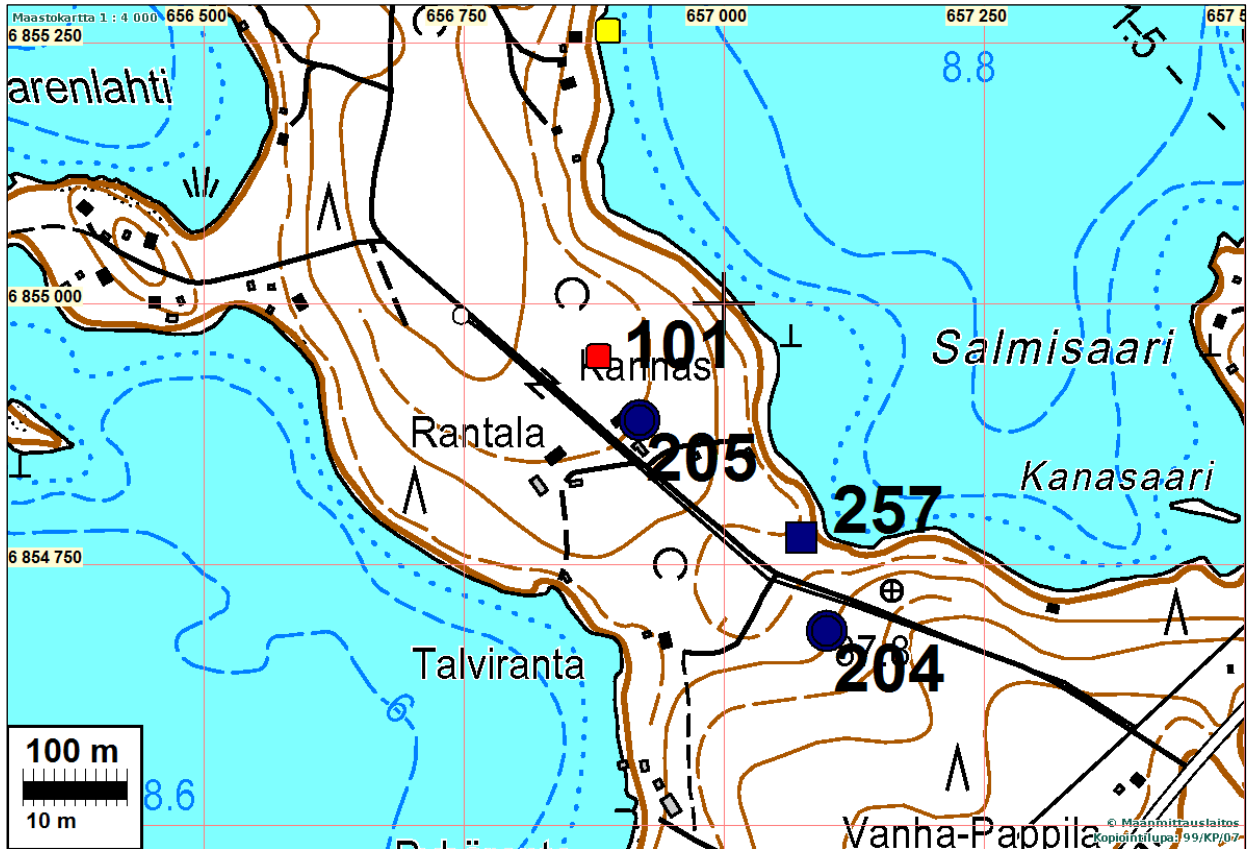
Tutkijat: Antti Bilund 2004 inventointi, Johanna Enqvist ja Esa Mikkola 2008 inventointi

Sijainti: Uukuniemen kirkosta 1,5 km länsiluoteeseen

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Kohde sijaitsee Papinniemen tyvessä, loivasti länsiluoteeseen laskevalla rinteellä, Pyhäjärven Kasinlahden rannalla. Ylärinteessä kasvaa istutettua koivua ja alempana männikköä. Alue on ollut viljelyksessä, ja viimeksi käytössä olleiden peltojen reunoilla sekä etelässä pappilan maan rajalla on kiviaitoja ja -valleja. Steinheilin karttaan v. 1805 on paikalle merkitty talo, isoajakartoissa paikalla on tontti ja 1900-luvun kartoissa paikalla ei ole enää asutusta. Vanhalla tonttialueella on jäljellä muutamia maakiviä sekä pieniä röykkiöitä; selkeitä rakennusjäännöksiä ei ole havaittavissa. Alueelta on löytynyt metallinilmaisimen avulla sekä koekuopituksessa historiallisen ajan asuinpaikkalöytöjä kuten metalliesineitä ja niiden katkelmia, rahoja, lasia, punasavikeramiikkaa ja karjalaista keramiikkaa. Löytöaineiston perusteella asuinpaikan vanhin kerrostuma ajoittuu todennäköisimmin 1600-luvulle.

Inventointi 2012

Asuinpaikan alue oli tarkastushetkellä hakkuuaukeana. Paikalta kartoitettiin satelliittipaikantimella muutamia röykkiöitä. Muinaisjäännöstä ei voi rajata topografian perusteella; sen rajojen ja säilyneisyyden määrittäminen edellyttää inventointia perusteellisempaa arkeologista tutkimusta, käytännössä koekaivausta.

Uukuniemi Kasinlahti historiallisen ajan asuinpaikka. Yleiskuvaa alueesta.

Kasinlahti peltoröykkiöitä hakkuualueella.

Kasinlahti peltoröykkiöitä hakkuualueella, kivikasa risujen alla.

PARIKKALA 205 UUKUNIEMI KANNAS

Mjtunnus: 1000010107
 Rauh.lk: 2
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: asuinpaikka: yksinäistalot

Koordin: N: 6854 888 E: 656 919 Z: 83
 X: 6854 160 Y: 4498 929
 P: 6857 762 I: 3657 152

Tutkijat: Antti Bilund 2003 inventointi, Johanna Enqvist ja Esa Mikkola 2008 inventointi

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Kohde sijaitsee Papinniemen tyviosassa, niemen itäran-
 nalla. Maasto on loivasti kaakkoon ja itään laskevaa kangasmaastoa, maaperä on
 vaihtelevan kivistä hiekkamaata. Papinniemen kärkeen johtavan tien koillispuolel-

la on Kannaksen talon tonttialue, joka on merkitty myös v. 1805 Steinheilin karttaan, myöhempiin isojakokarttoihin sekä 1930-luvun pitäjänkarttaan. Nykyisin talonpaikka on rakentamaton ja nurmettu.

Tontin laajuus ja talon sijainti tontilla ovat ilmeisesti vaihdelleet aikojen saatossa. Tonttia ympäröivä alue on kokonaan entistä viljelysmaata. Kannaksen talon itäpuolisella pellolla on ollut näkyvissä runsaasti merkkejä raudan käsittelystä ts. rautakuonaa, noki- ja hiilipitoisia kohtia. Kannaksesta joskus käytetty nimitys Sepänkannas liittyy tähän. Taloa ympäröineiltä pelloilta sekä talon pihapiiristä on löytynyt pintapoiminnassa, metallinilmäsimellä sekä koekuopista rauta- ja pronsiesineitä, 1600–1700-lukujen rahoja, lasia, punasavi- ja kivisavikeramiikkaa sekä karjalaista keramiikkaa.

Inventointi 2012

Maanomistaja Olavi Ahokas on löytänyt Kannaksen päärakennuksen pohjoispuolelta kauniin piinuolenkärjen katkelman, jonka hän on toimittanut museoon. Inventoijista Ville Laakso on 5.9.2011 mitannut Ahokkaan tuolloin maastossa osoittaman löytöpaikan koordinaateiksi N 6854949 E 656880. Paikka on metsitettyä tassaista peltoa ja sijaitsee käytännössä Kannaksen historiallisella asuinpaikalla, joten löytöpaikkaa ei tässä ole erotettu omaksi kohteekseen.

Ympäristöön tehtiin muutamia koekuoppia, mutta mitään kiinteään muinaisjäänökseen viittaavaa ei havaittu. Löytöpaikasta joitakin kymmeniä metrejä länteen sijaitsee Pihlajakivi-niminen siirtolohkare, josta Ahokas on arvellut otetun kvartsia. Kiveä tarkastettiin inventoinnin yhteydessä, mutta selkeitä jälkiä kiven ao. käytöstä ei havaittu.

Kartta s. 41

Kivi jossa Ahokas olettaa olevan lohkotun kvartsisuonen. Kuvattuna itään

Papinniemen autiokylään (nro 203) liittyvät kohteet 206 ja 207

Muinaisjäännösalue on muinajäännösrekisterissä jaettu useaksi kohteeksi (Papinniemi, Papinniemi Kirkkokallion kalmisto ja Papinniemi Kirkkokallion kirkko). Käytännössä sitä on kuitenkin pidettävä yhtenä kokonaisuutena, koska sen eri osat ovat sijainniltaan osin päällekkäisiä.

PARIKKALA 206 UUKUNIEMI PAPINNIEMI KIRKKOKALIO

Mjtunnus: 100002186

Rauh.lk: 1

Ajoitus: historiallinen

Laji: hautapaikat: ortodoksikalmistot

Koordin: N: 6855 403 E: 656 781 Z: 95

X: 6854 160 Y: 4498 929

P: 6858 277 I: 3657 014

Tutkijat: Kustaa Killinen 1882 inventointi, Markus Hiekkänen 1993 tarkastus, Kristiina Korkeakoski-Väisänen & Ville Laakso 1998 kaivaus, Kristiina Korkeakoski-Väisänen 1999 kaivaus, Anu Kehusmaa & Ville Laakso & Juha-Matti Vuorinen 2000 kaivaus, Kristiina Korkeakoski-Väisänen & Ville Laakso, 2001 kaivaus, Hanna-Maria Pellinen 2002 kaivaus

Huomiot: Muinajäännösrekisteri: Kohde sijaitsee Uukuniemen kirkonkylässä, kapealla Pyhäjärveen pistävällä Papinniemellä, niemen itärannalla olevalla metsäisellä mäellä. Alueella on näkyvissä noin parisenkymmentä edelleen pystyssä olevaa, karkeasti muotoiltua hautakiveä. Kivien korkeus nykyisestä maanpinnasta on 10–40 cm. Varmoksi tulkittuja hautakiviä on noin 35 m x 21 m kokoisella alueella. Paikalla on havaittavissa myös useita itä-länsi-suuntaisia, parimetrisiä hautapainanteita sekä muutamia kivikehiä. Kalmistoa on tutkittu kaivauksin vuosina 1998–2002, ja kaivausten yhteydessä tehtyjen ajoitusten perusteella kohde ajoituu 1500- ja 1600-luvuille. Uukuniemen vanha tsasouna on todennäköisesti sijainnut Kirkkokalliolla (ks. kohde: Uukuniemi Papinniemi Kirkkokallion kirkko), kalmiston läheisyydessä. Parisensataa metriä kalmistoalueesta kaakkoon, etelään ja lounaaseen on useita talonpohjia, jotka liittyvät Papinniemen autioituneeseen ortodoksikylään (ks. kohde: Uukuniemi Papinniemi).

Kartta s. 45

Ville Laakso esittelee hautaa ortodoksikalmistossa.
Kuvattuna itään

PARIKKALA 207 PAPINNIEMI KIRKKOKALLION KIRKKO

Mjtunnus: 1000002192
 Rauh.lk: 1
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: kirkkorakenteet: kirkonpaikat

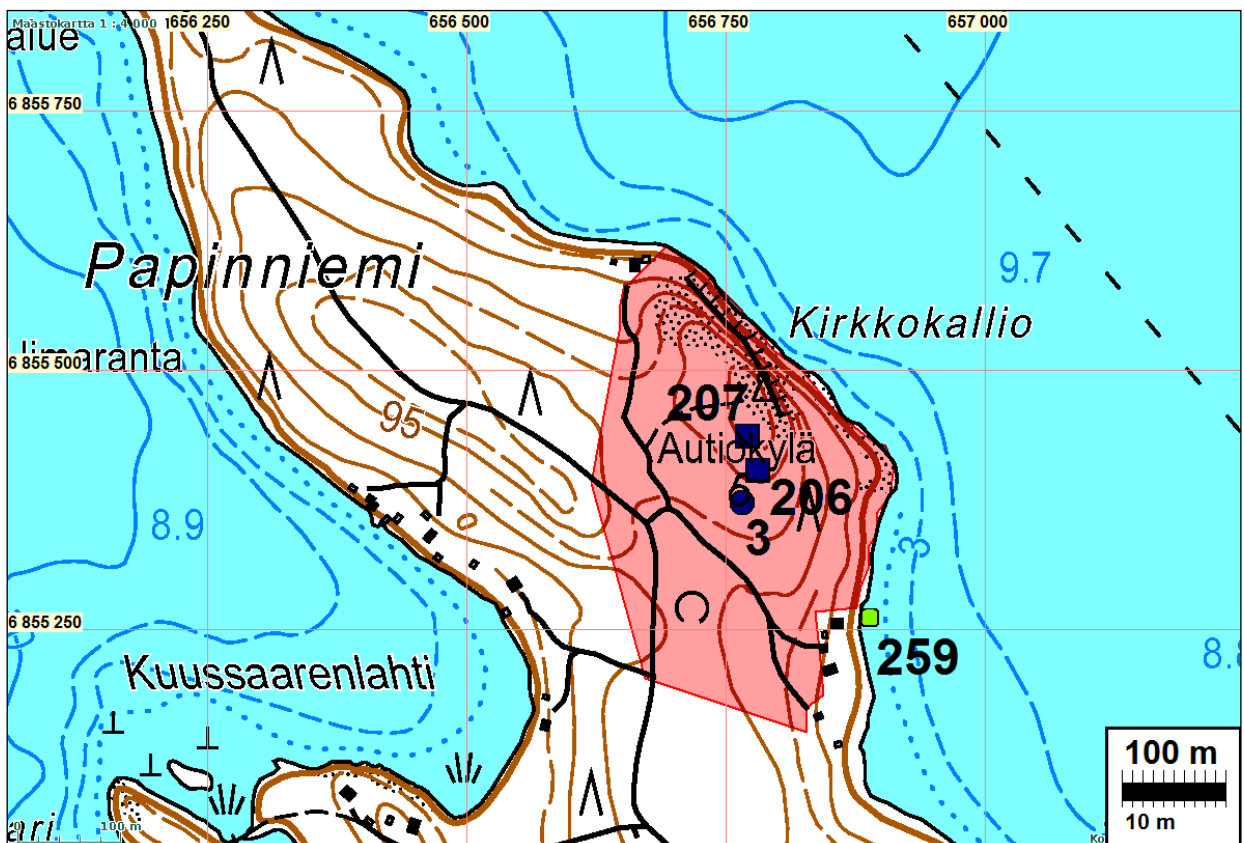
Koordin: N: 6855 436 E: 656 771
 X: 6854 714 Y: 4498 807
 P: 6858 310 I: 3657 004

Tutkijat: Kustaa Killinen 1882 inventointi, Markus Hiekkänen 1993 tarkastus, Ville Laakso 2001 tarkastus

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri Kohde sijaitsee Pyhäjärveen työntyvän Papinniemen itä-osassa. Kysymyksessä on n. 250 m x 50 m laajuinen kaakko-luode -suuntainen kallioalue, joka nousee selvästi muuta maastoa korkeammalle ja laskee jyrkästi järveen koillispuolella.

Asiakirjalähteiden ja arkeologisten löytöjen perusteella Kirkkokalliolla on ortodoksisen kirkon paikka ja kalmisto sekä asutusjäännöksiä, mahdollisesti jopa useiden talojen kylä (ks. kohde: Uukuniemi Papinniemi).

Historiallisten lähteiden tuntema kirkonpaikka sijaitsee perimätiedon mukaan kalmiston (ks. kohde: Papinniemi Kirkkokallion kalmisto) yläpuolisen kallion laakeahkolla laella, sen korkeimmalla kohdalla, paikalla jossa on kasvanut ns. Alttaripetäjä. Paikalta on löytynyt myös kirkkoon viittaavaa esineistöä. Papinniemi näyttää autoituneen, kun ortodoksinen väestö pakeni seudulta 1600-luvun puolivälin jälkeen.

Muinaisjäännösrajaus muinaisjäännösrekisterin mukaisesti. Se on edelleen relevantti - perusteltu ja paikkansa pitävä..

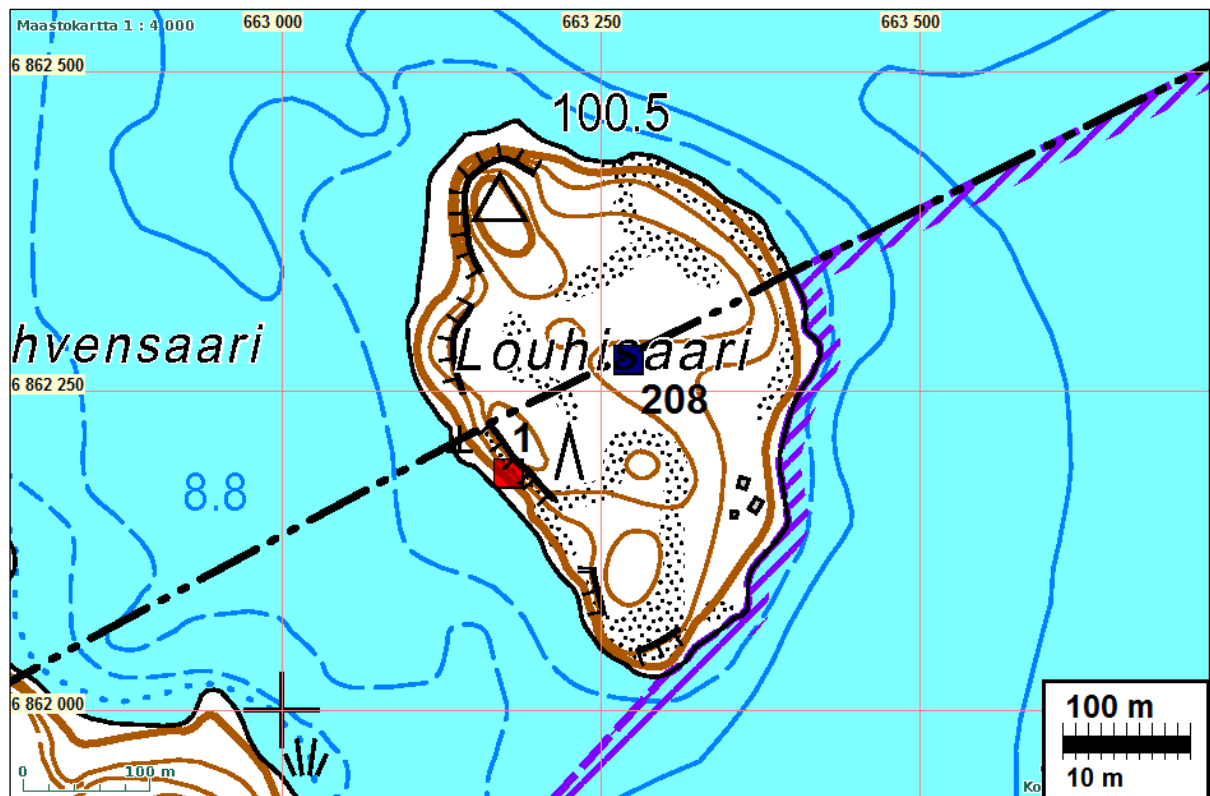
PARIKKALA 208 PYHÄJÄRVEN LOUHISAARI

Mjtunnus: 1000009132
 Rauh.lk: 2
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: kivirakenteet: rajamerkit

Koordin: N: 6862 274 E: 663 272
 X: 6854 714 Y: 4498 807
 P: 6865 151 I: 3663 508

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Louhisaaren keskellä sijaitsee kivistä suuren maakiven tai kalliopaljastumanpäälle ladottu, nelikulmainen rajamerkki, joka keskellä on litteä kivi pystyssä. Sammaloitunut ladelma on todennäköisesti Uudenkaupungin rauhan rajamerkki ja pystytetty vuonna 1722.

Inventointi 2012: Kohdetta ei tarkastettu vuoden 2012 inventoinnissa.

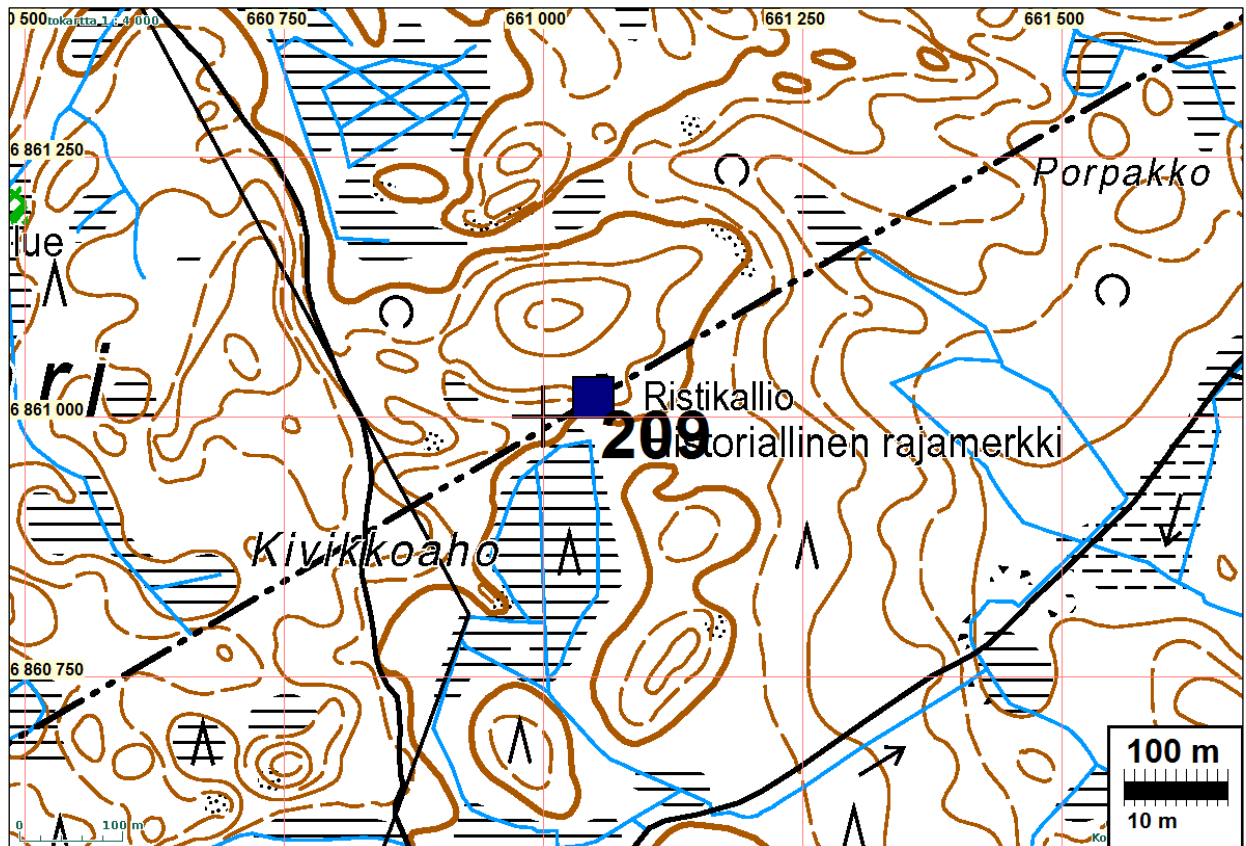
PARIKKALA 209 SUITSANSAARI RISTIKALLIO

Mjtunnus: 891500002
 Rauh.lk: 1
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: taide, muistomerkit: hakkaukset

Koordin: N: 6861 018 E: 661 049
 X: 6854 714 Y: 4498 807
 P: 6863 895 I: 3661 284

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Kallionyppylälle on hakattu merkkejä n. 1 m² alalle. Kyseessä on Uudenkaupungin rauhan (v. 1721) rajamerkki. Länsipuolella on Ruotsin kruunu ja F-kirjain, itäpuolella on tasasivuinen Venäjän risti, jonka läntisen sakaran päällä on mahdollisesti kirjaimet KLL ja itäisen JLV.

Inventointi 2012: Kohdetta ei tarkastettu vuoden 2012 inventoinnissa.

PARIKKALA 210 UUKUNIEMI KÄRÄJÄMÄKI

Mjtunnus: 1000010131
 Rauh.lk: 2
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: asuinpaikka: yksinäistalot

Koordin: N: 6853 805 E: 658 822 Z: 103
 X: 6852 991 Y: 4500 781
 P: 6856 679 I: 3659 056

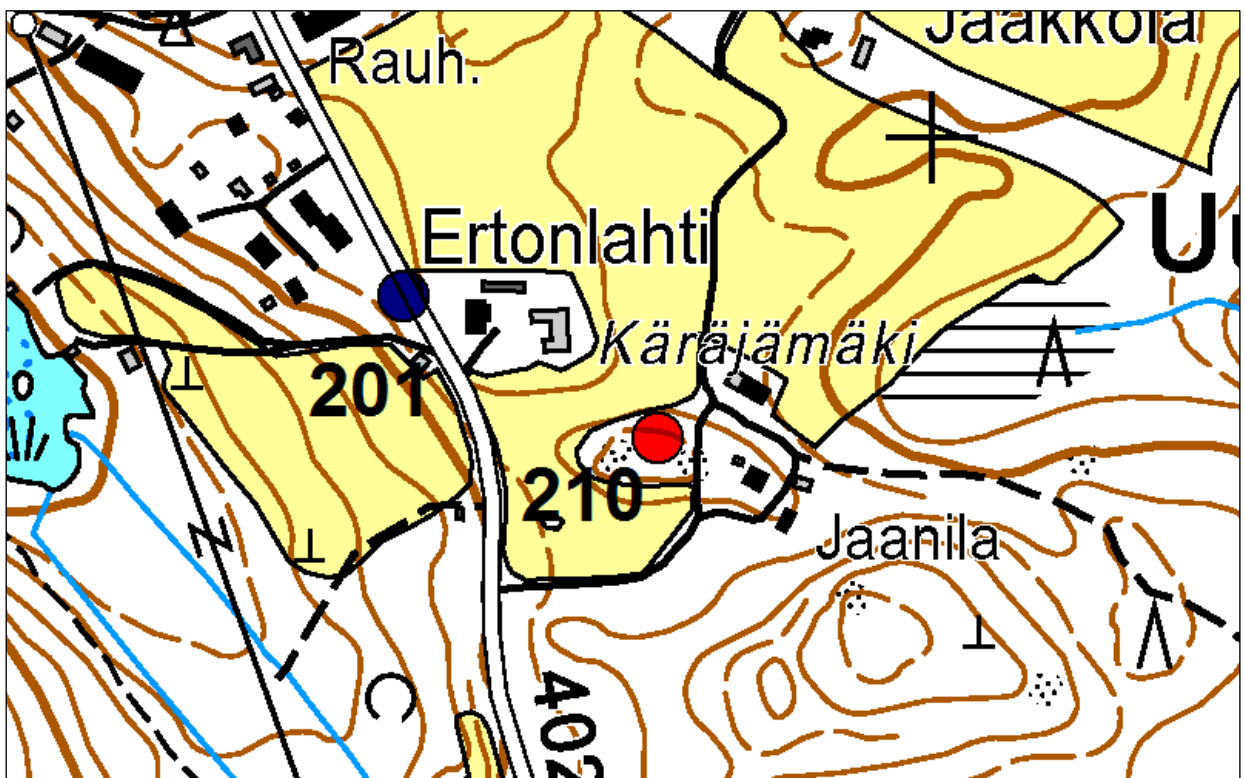
Tutkijat: Antti Bilund 2004 inventointi
 Sijainti: Uukuniemen kirkosta 0,45 km kaakkoon

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Kohde sijaitsee Kirkkolammen itärannalla, Käräjämäki-nimisellä itä-länsi -suuntaisella kallioharjanteella. Käräjämäen reunoilla on paikoin jyrkkinä laskevia silokallioita, mutta laki on melko tasainen ja enimmäkseen maa-peatteinen. Mäen yli kulkee kylätie. isojakokartoissa Käräjämäelle on merkitty laaja, koko mäen luoteisosan kattava tontti. Vuoden 1838 kartassa tontille on merkitty myös rakennukset, jotka ovat sijainneet mäen reunoilla, kallioiden ympärillä nykyisillä pelloilla on myös ollut joitakin erillisiä rakennuksia. 1900-luvun kartoissa

mäellä ei enää ole asutusta. Paikallisten mukaan mäen laella on ollut näkyvissä rakennusten perustuskiviä vielä muutamia kymmeniä vuosia sitten, mutta ne on sittemmin ajettu pois. Mäen laelle kaivetuista koekuopista sekä ympäröivien peltojen pintapöiminnassa on löytynyt punasavikeramiikkaa, pullo- ja tasolasia, posliinia, tiiltä ja rautanuloja. Kaiken kaikkiaan löytöaineisto ja siten myös asuinpaikka vaikuttaa nuoremalta kuin läheinen Ertonlahden asuinpaikka (ks. Uukuniemi Ertonlahti 1000 01 0130).

Inventointi 2012

Asuinpaikan ympäristö on peltoa, joka oli inventoinnin aikana kasvipeitteisenä, eikä kohteen laajuudesta saatu uusia havaintoja. Muinaisjäännöstä ei voi rajata topografian perusteella; sen rajojen ja säilyneisyyden määrittäminen edellyttää inventointia perusteellisempaa arkeologista tutkimusta, käytännössä koekaivausta.

PARIKKALA 259 PAPINNIEMEN SAVIASTIANPALAT

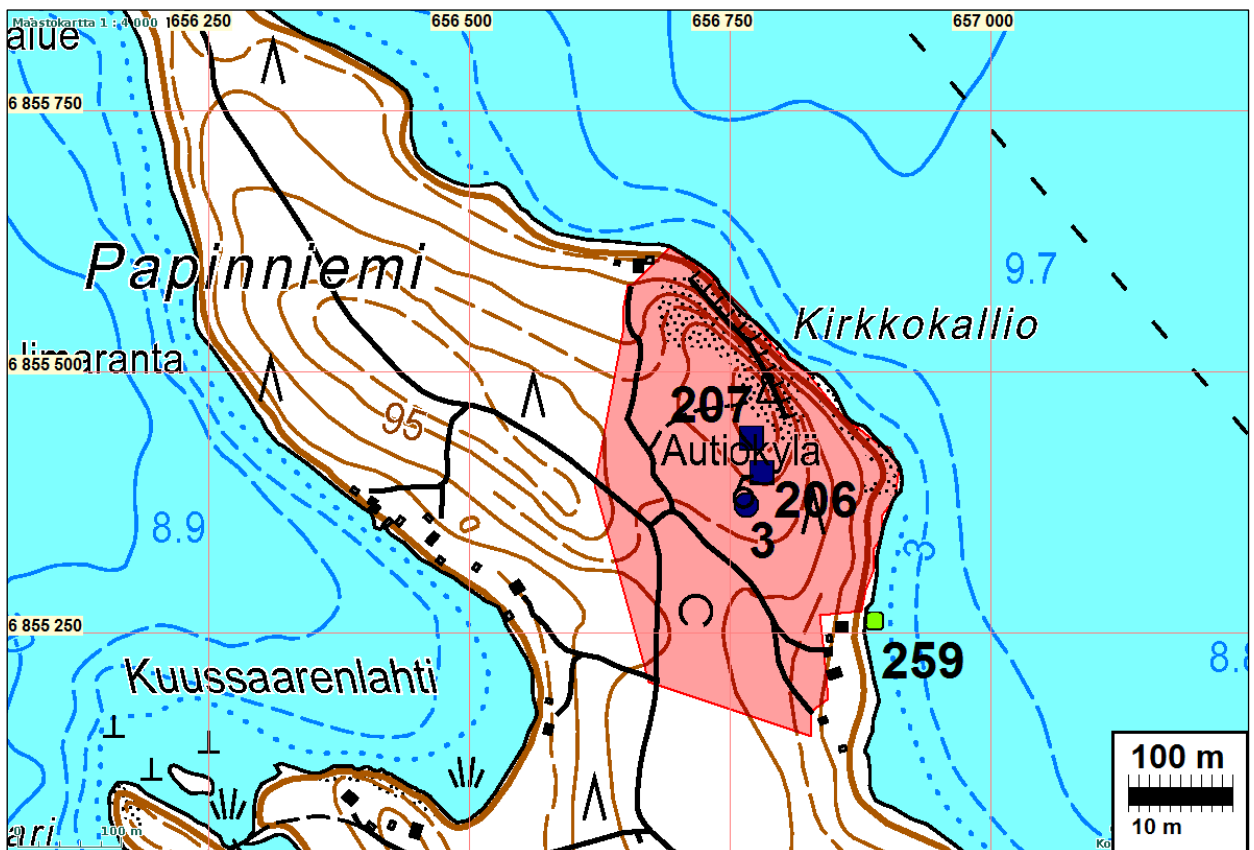
Mjtunnus: 1993
 Rauh.lk: 0 (ei ole suojelukohde)
 Ajoitus: ajoittamaton
 Laji: löytöpaikka: irtolöytöpaikat

Koordin: N: 6855 261 E: 656 889
 X: 6854 534 Y: 4498 916
 P: 6858 135 I: 3657 122

Huomiot: Uukunniemen Papinniemi Saviastianpaloja (KM 99070:572–580).

Inventointi 2012

Kohdetta ei tarkastettu vuoden 2012 inventoinnissa.

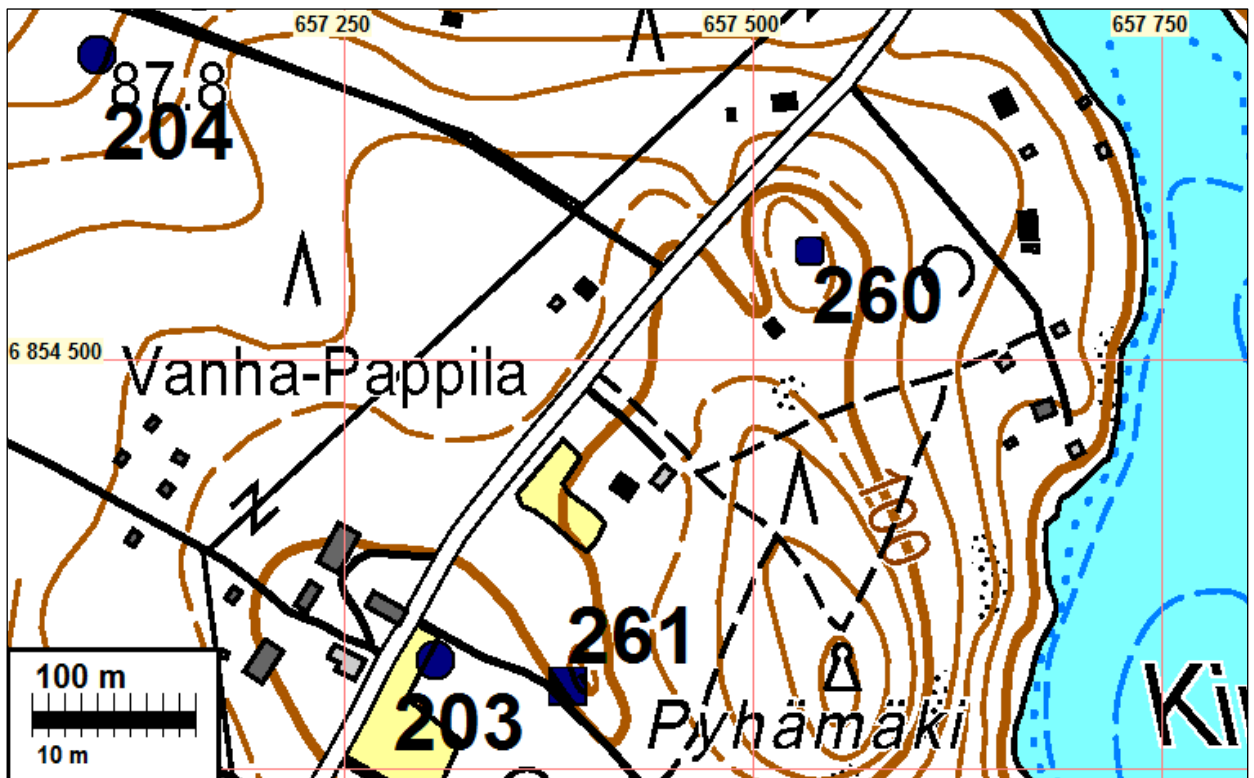
PARIKKALA 260 UUKUNIEMI PANKKOLANMÄKI

Mjtunnus: 1000010132
 Rauh.lk: 0 (ei ole suojelukohde)
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: löytöpaikka: irtolöytöpaikat

Koordin: N: 6854 566 E: 657 535 Z: 102
 X: 6854 534 Y: 4498 916
 P: 6857 440 I: 3657 769

Tutkijat: Antti Bilund 2004 inventointi
 Sijainti: Uukuniemen kirkosta 1,1 km länsiluoteeseen
 Huomiot: löytöpaikkapaikka sijaitsee Kirkkolammen luoteispuolella, Kirkkosillasta noin 200metriä etelälounaaseen sijaitsevilla Pankkolanmäki-nimisellä kumpareella. Kumpareen laki on tasaista, hieman kaakkoon viettävää entistä peltoa, joka on nykyisin melko metsittynyt. Paikka tarkastettiin vuonna 2004 inventoinnissa, koska se vaikuttaa topografisesti sopivalta talonpaikalta. Tuolloin mäen laelle tehdyissä koepistoissa ei havaittu mitään vanhempaa asutukseen viittaavaa. Syksyllä 2004 paikallinen Olavi Ahokas tutki mäkeä metallinilmäsimellaan, jolloin löytyi kaksi ruotsalaista 1600-luvun kuparirahaa sekä runsaasti rautanauvoja ja niiden katkelmia. Nauloista muutamat olivat paloplatinaisia ja käsin taottuja. Metallihavaintoja oli runsaasti mäen laen pohjois- ja itäreunoilla.

Inventointi 2012: Kohdetta ei tarkastettu vuoden 2012 inventoinnissa.

PARIKKALA 261 UUKUNIEMI LUOSO

Mjtunnus: 1000002209
 Rauh.lk: 0 (ei ole suojelukohde)
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: hautapaikat: ruumiskalmistot

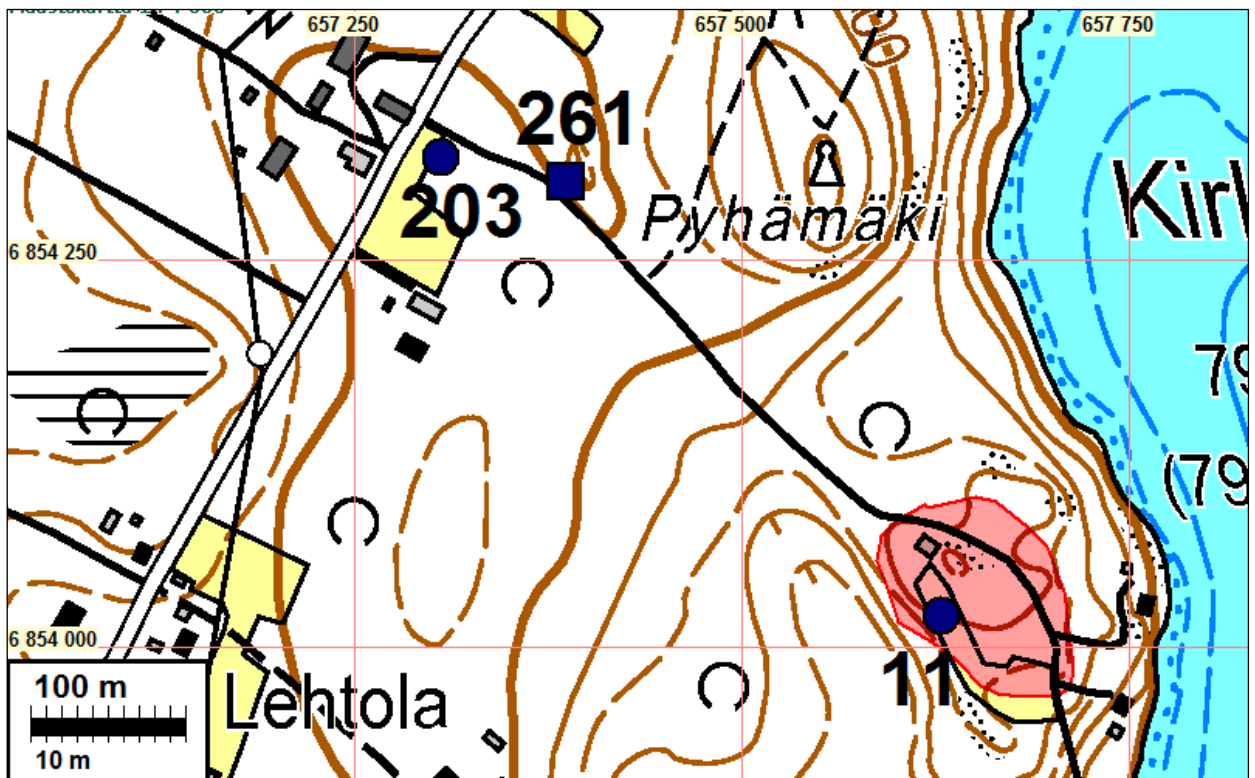
Koordin: N: 6854 300 E: 657 387 Z: 97,5
 X: 6853 551 Y: 4499 370
 P: 6857 174 I: 3657 621

Tutkijat: Ville Laakso 2001 inventointi, Antti Bilund 2003 tarkastus, Johanna Enqvist ja Esa Mi 2008 inventointi

Huomiot: Killisen kihlakuntainventoinnissa (1889:46) mainitaan, että Uukuniemellä "aivan pappilan kartanon vierellä on suuri alanko eli hauta, jota luosoksi nimetään...tästä oli ennen löydetty keihäitä miekkoja sekä paljo ihmisen luita. Vielä v. 1882 Elokuulla oli luoson partaalta ilmestynyt kolme ihmisen pääkalloa ja muita luita vieretysten, sekä rautanaulasia". Uukuniemeläissyntyisen Olavi Ahokkaan mukaan mainittu luoso on todennäköisesti koordinaattien osoittamassa kohdassa sijaitseva laajahko kuoppa.

Kuoppa on ilmeisesti alun perin luonnonmuodostuma, jota on täytetty aikojen kuluessa sekalaisella romulla. Kuopan itäpuolella on pitkänomainen noin puoli metriä syvä resentti kaivanto, joka on tehty ilmeisesti mullanottoa varten. Paikalla ei ole näkyvissä muinaisjäänökseen viittaavia rakenteita. Kuopan seinämiä ja reunoja metallinpaljastimella tutkittaessa löytyi useita rautanauvoja, tunnistamattomia metalliesineiden katkelmia sekä lasitettua punasavikeramiikkaa ja palanutta savea, muttei mitään selkeästi hautauksiin viittaavaa. Löydöt saattavatkin liittyä asuinpaikkaan (ks. Uukuniemi Vanha-Pappila 1000 01 0111). Läheisellä Pyhämällä sijaitsi 1600-luvun lopulla lyhyen aikaa Uukuniemen luterilainen kirkko, joten siihen liittyvä hautausmaa on myös jossakin lähistöllä. Vuoden 2003 inventoinnissa aluetta koekuopittiin, jonka yhteydessä todettiin maaperän sekoittuneen niin perusteellisesti kivenraivausten, maansiirtojen ja kaatopaikkana käytön myötä, että mahdollisten hautausten säilyminen ja löytyminen on hyvin sattumanvaraista.

Inventointi 2012: Kohdetta ei tarkastettu vuoden 2012 inventoinnissa.

PARIKKALA 262 NIUKKALA KUKKURI

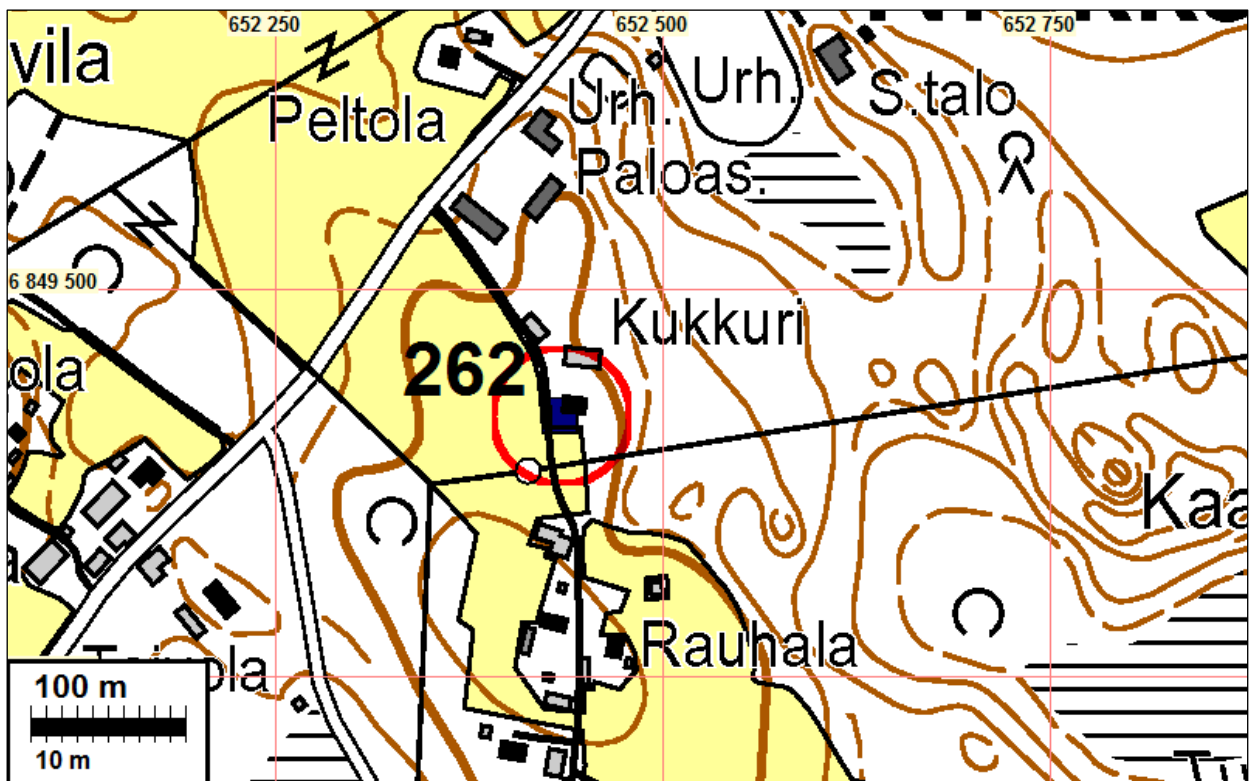
Mjtunnus: 100002212
 Rauh.lk: 0 (ei ole suojelukohde)
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: hautapaikat: joukkohaudat

Koordin: N: 6849 418 E: 652 434
 X: 6848 902 Y: 4494 197
 P: 6852 290 I: 3652 666

Tutkijat: Ville Laakso 2001 inventointi

Huomiot: Niukkalan kylän Pikku-Hovilan talon isännän Väinö Kokon mukaan läheisen Kukkurin talon mailta oli 1960-luvulla löytynyt kiviröykkiötä pellolta purettaessa ilmeisesti ihmisen luita ja keihäs tms. esine. Kukkurin talon isäntä Ahokas kertoi myös kuulleen löydöstä, ja arveli röykkiön sijainneen talon koillispuolella. Ahokkaan mukaan saman pellon alaosassa, ns. Kukkurin notkossa, olisi "hattujen ja myssyjen" aikaan käyty taistelu, jonka jäljiltä paikalla olisi joukkohauta. Oletetun joukkohaudan kohdalla on ollut syvennys, johon on ajettu isoja kiviä.

Inventointi 2012: Kohdetta ei tarkastettu vuoden 2012 inventoinnissa.

PARIKKALA 263 NIUKKALA HOVILA

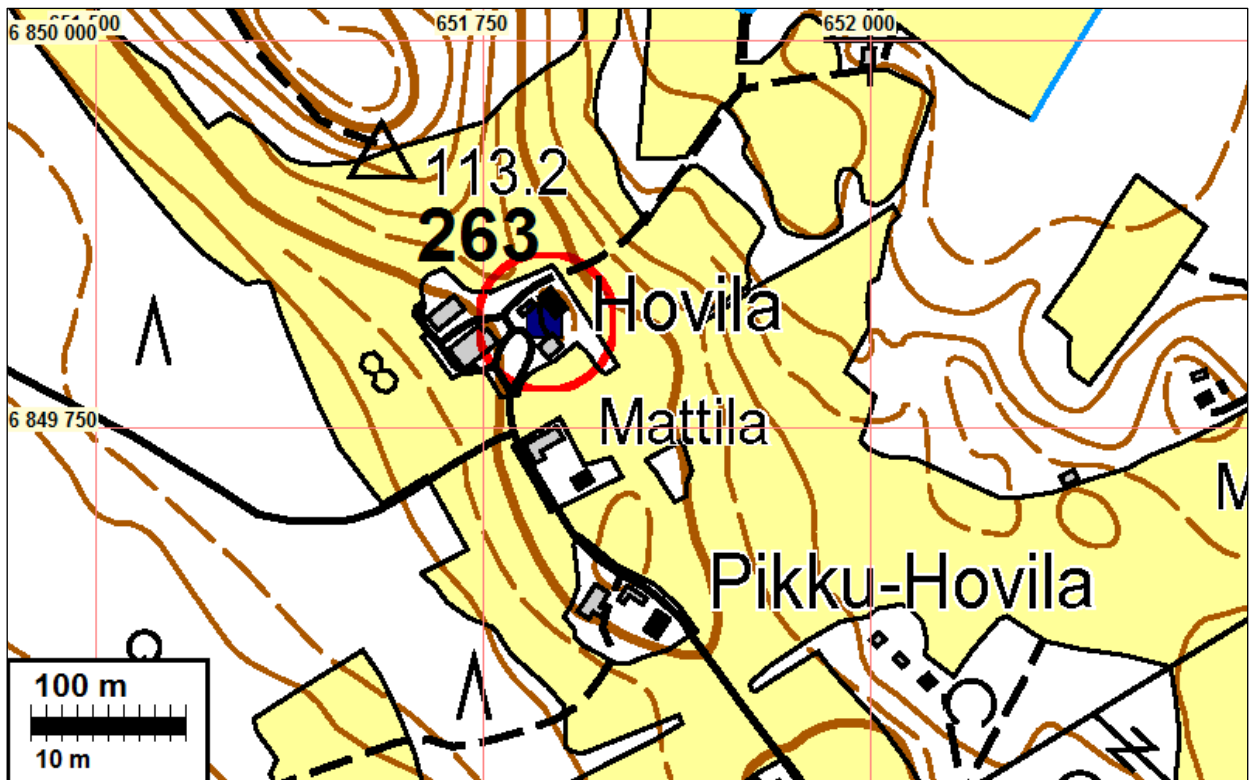
Mjtunnus: 100002211
 Rauh.lk: 0 (ei ole suojelukohde)
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: hautapaikat: ruumiskalmistot

Koordin: N: 6849 819 E: 651 790
 X: 6849 332 Y: 4493 571
 P: 6852 691 I: 3652 021

Tutkijat: Ville Laakso 2001 inventointi

Huomiot: Killisen kihlakuntainventoinnissa mainitaan, että "Niukkalan kylässä on ollut kalisto Hovilan talon maalla" (Killinen 1889:42). Nimiarkiston aineistossa kyseistä kalmistoa ei mainita. Hovilan talon luoteispuolella kohoava Hälvän- eli Hovilanmäki sopisi topografiansa puolesta melko hyvin kalmiston paikaksi. Mäen korkein osa on kallioinen, mutta peltona ja nurmena oleva alarinne lienee hautauksille sopiva. Maastossa ei kuitenkaan ole havaittu kalmistoon tai hautauksiin viittaavia jäännöksiä. Toinen mahdollinen kalmiston sijaintipaikka on Hoviselän alue, n. kilometri Hovilasta koilliseen. Hoviselän tienoo, jolla nykyisin sijaitsee mm. Uukuniemen kunnantalo sekä rivitaloja, on melko täyteen rakennettu.

Inventointi 2012: Kohdetta ei tarkastettu vuoden 2012 inventoinnissa.

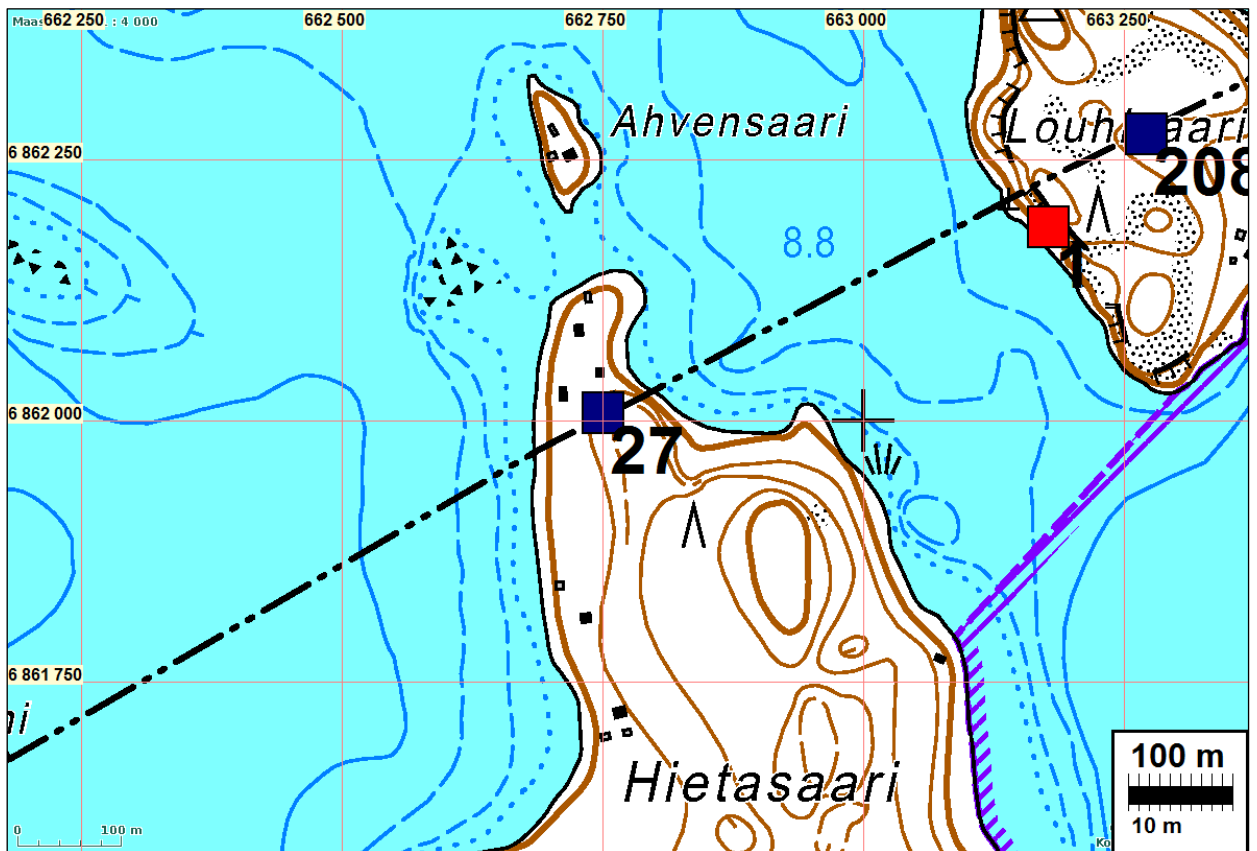
PARIKKALA/KESÄLAHTI 27 HIETASAARI

Mjtunnus: 1000009130
 Rauh.lk: 2
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: kivirakenteet: rajamerkit

Koordin: N: 6862 007 E: 662 751
 X: 6849 332 Y: 4493 571
 P: 6864 884 I: 3662 987

Huomiot: Uudenkaupungin rauhan rajamerkki.

Inventointi 2012: Kohdetta ei tarkastettu vuoden 2012 inventoinnissa.

PARIKKALA 258 UUKUNIEMI VAIVIINMÄKI

Mjtunnus:

Rauh.lk: 2

Ajoitus: historiallinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6850 969 E: 657 989
X: 6850 196 Y: 4499 818
P: 6853 842 I: 3658 223

Huomiot: Kohde sijaitsee suon laidassa, sekametsässä tasamaalla. Paikalla on

- 1) 8 x 4 metriä laaja ja 0,7 metriä korkea rakennuksenpohja (N 6850969 E 657989), jolle johtaa
- 2) 4 x 2 metrin laajuinen ja 0,4 metriä korkea siltamainen maarakenne (N 6850827 E 657960).
- 3) Lähellä on 3 x 1,5 metrin laajuinen suorakaiteen muotoinen kuoppa, joka liittyy paikan muihin rakenteisiin (N 6850846 E 657965).

Rakenteiden ajoitus on epäselvä.

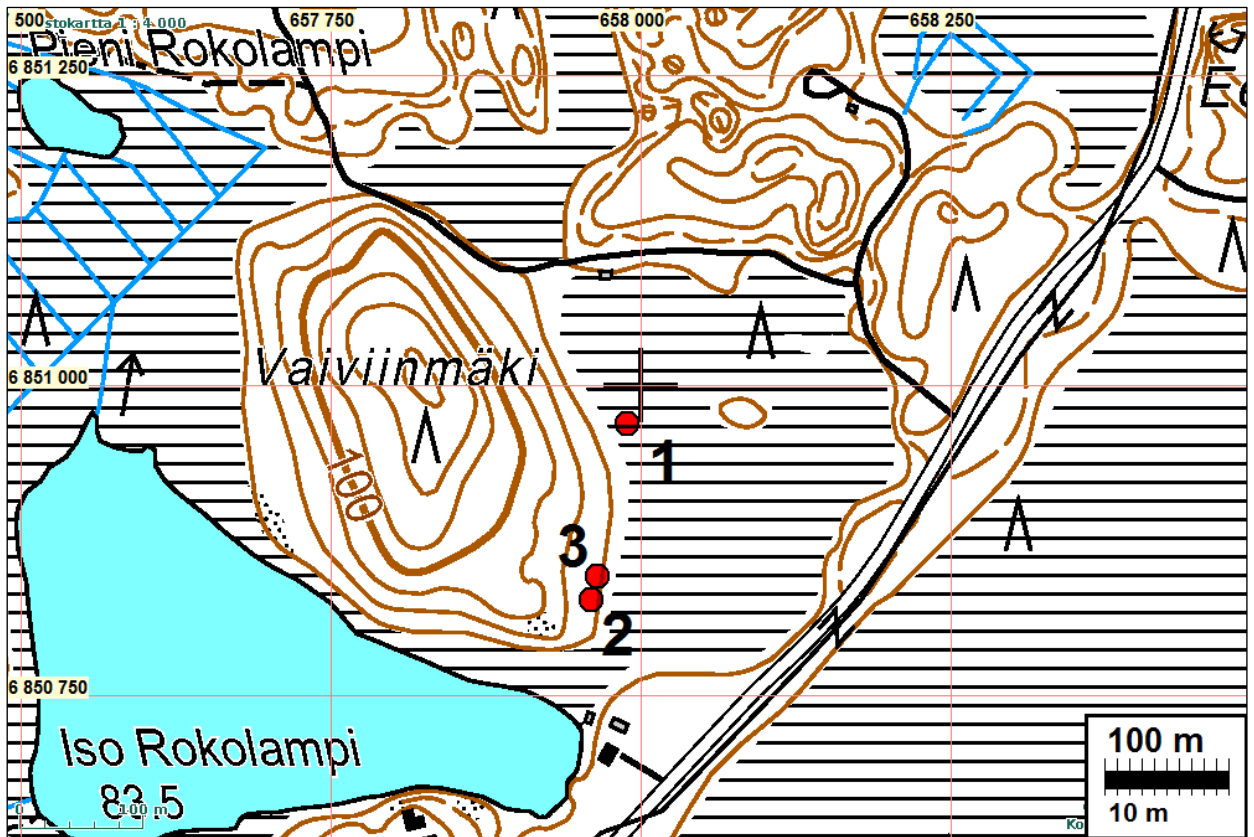
Rakennuksen pohja. Kuvattuna itään. N 6850969 E 657989

Kuoppa. Kuvattuna koilliseen. N 6850846 E 657965

Siltamainen rakenne. Kuvattuna kaakkoon. N 6850827 E 657960

PARIKKALA 257 UUKUNIEMI KANNAS 3

Mjtunnus:

Rauh.lk: 2

Ajoitus: historiallinen

Laji: kulku: maaväylä

Koordin: N: 6854 775 E: 657 075

X: 6850 196 Y: 4499 818

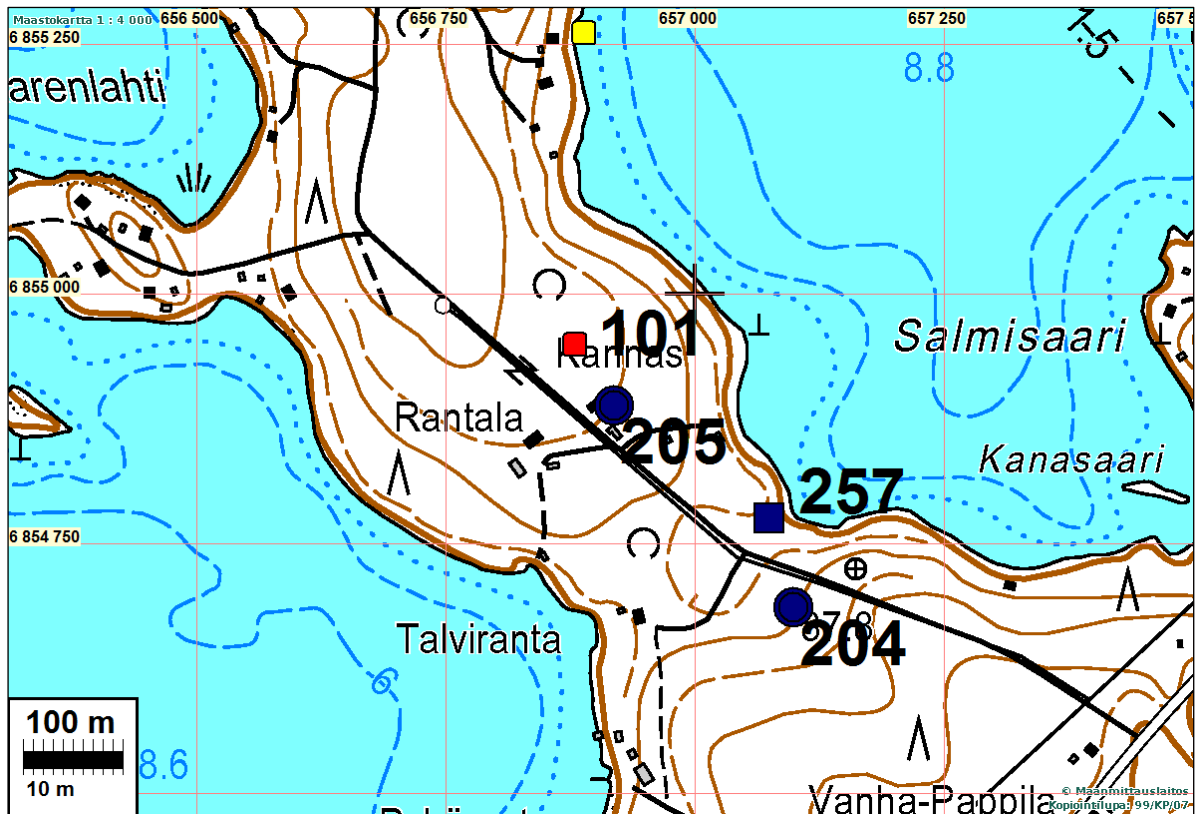
P: 6857 649 I: 3657 309

Tutkijat: V. Laakso & T. Sepänmaa 2012 inventointi

Huomiot: Papinniemen itäosassa, nykyisen tien itäpuolella, todettiin kosteahkossa notkelmassa nykyistä tielinjaa edeltävä kapean tien perustus. Tämä vanhin tunnettu tielinjaus saattaa liittyä jo Papinniemen autiokylän aikaiseen toimintaan.

Papinniemeen johtaneen vanhan tien pohjaa. Kuvattuna luoteeseen.

Muut havainnot

Jängänsuo

Puolustusvarustus: N 6852700 E 650382 - N 6852870 E 650412

Jängänsuon länsipuolella todettiin useita kymmeniä metrejä juoksuhaudaa, joka todennäköisesti liittyy toiseen maailmansotaan. Juoksuhauda kulkee koordinaattipisteiden N 6852700 E 650382 ja N 6852870 E 650412 välillä noin yhteensä noin 170 m, matkalla kymmeniä metrejä yhtenäistä juoksuhaudaa

Jängänsuo juoksuhauda.

Rautaniemi

Tervaränni N 6852736 E 655698

Pyhäjärveen pistävän pienialaisen Rautaniemen tyvellä todettiin viisi metriä pitkä tervaränni, jonka pohja on muovattu betonista. Kohde ei siis voi olla ajoitukseltaan kovinkaan vanha.

Rautaniemi. Betonipohjainen tervaränni. Kuvattu pohjoiseen
